БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 53 (18.530). • Шанба, 1983 йил 5 март • Баҳоси 3 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Тихоновнинг Греция Республикасига қилган расмий визити якунлари тўғрисидаги ахборотини тинглади. КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси визит якунларини маъқуллаб, унинг натижалари тинчлик, кескинликни юмшатиш ва халқаро хавфсизлик манфаатлари йўлида иккала мамлакат ўртасидаги ҳамкорликни чуқурлаштириш, СССР билан Греция ўртасидаги ҳамжиҳатлик муҳитини ўрнатиш, сиёсий, иқтисодий, маданий, илмий ва бошқа соҳаларда Совет — Греция муносабатларини изчиллик билан ривожлантириш учун янги истиқболлар очади, деб уқтириб ўтди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси транспортда интизомни мустаҳкамлашга, йўл ҳаракати қоидаларини бузишга қарши курашни кучайтиришга, одамларни ва юкларни ташиш хавфсизлигини яхшироқ таъминлашга, гражданларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини қўриклашга қаратилган қонунларни такомиллаштириш тўғрисидаги таклифларни кўриб чиқди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси мажлисида Совет Иттифоқи билан Чехословакия Социалистик Республикаси ўртасида гражданлик, оилавий ва жиноий ишлар юзасидан ҳуқуқий ёрдам бериш соҳасидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш масалалари, шунингдек халқаро ва ички ҳаётнинг бир қанча бошқа масалалари кўриб чиқилди.

СССР МАЖБУРИЯТЛАРНИ БАЖАРИШ — МУҚАДДАС БУРЧИМИЗ

КУНИ кеча матбуотда қуёшли республикамиз қишлоқ хўжалиги меҳнатчиларининг ўн биринчи беш йиллик учинчи йили учун олган социалистик мажбуриятлари эълон қилинди. Баҳор арафасида бўлиб ўтган қишлоқ хўжалиги илғорлари қурултойи қатнашчилари бир овоздан, якдиллик билан қабул қилган бу мажбуриятларда ўтган йилда эришилган муваффақиятлар чуқур таҳлил қилиниб, илғор тажриба ва фан ютуқларини жорий этиш негизида Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга оширишнинг конкрет йўл-йўриқлари белгилаб берилди.

Пахта етиштириш ва тайёрлашни янада кўпайтиришни «оқ олтин» диёрининг меҳнаткашлари умумиттифоқ меҳнат тақсимотидаги бош вазифа, юксак ватанпарварлик бурчи, деб билмоқдалар. КПСС XXVI съездида Ўзбекистон беш йилликда она-Ватанга камида 30 миллион тонна пахта етказиб беради, деган юксак мажбуриятни олганмиз. Сўзимизнинг устидан чиқиш учун йил сайин муттасил олти миллион тонналик хирмон уйишимиз керак. Лафзи ҳалол деҳқонларимиз бу маррага ўнинчи беш йилликнинг охирги йилидаёқ чиқиб олган эди. Улар янги беш йилликнинг дастлабки икки йилида ялпи ҳосил барқарорлигини таъминлашди. Шунга кўра, бу йил олдимизга қўйган марра жуда реал бўлиб, ҳатто ундан ошиб кетиш имкониятлари ҳам мавжуд. Чунончи, ўтган йили 21 район гектар бошига 40 центнердан ошириб ҳосил кўтарди, 75 колхоз ва совхоз ҳосилдорликни 45—50 центнерга етказди. 60 центнерчилик ҳаракати бутун республикага кенг тарқалди, 750 дан зиёд бригада гектаридан 50—60 центнер ва ундан ҳам юқори ҳосил олди. Айни пайтда 301 хўжалик пахта тайёрлаш планини уддалай олмади. Илғорлар рекордини кўпчилик нормасига айлантириш, қолоқ хўжаликларни илғорлар даражасига кўтаришнинг ўзидан қўшимча равишда бир неча юз минг тонна ҳосил олишимиз мумкин.

Бу йил етиштириладиган 6 миллион тонна пахтанинг камида 4 миллион тоннасини машиналарда териб олишимиз, шу жумладан энг қимматли хом ашё ҳисобланмиш ингичка толали пахта етиштиришни 420 минг тоннага етказишимиз, 3 миллион тонна дон, шу жумладан 1,8 миллион тонна маккажўхори, 520 минг тонна шоли, 1 миллион 350 минг тонна сабзавот, 300 минг тонна картошка, 540 минг тонна қовун-тарвуз, 355 минг тонна мева, 510 минг тонна узум етиштиришимиз лозим.

Зиммага олинган мажбуриятларни бажариш бутун республика меҳнат аҳлининг муқаддас бурчи, мамлакатимиз халқлари олдидаги шарафли вазифаси бўлиб, план ва мажбуриятларнинг тўла ва ошириб бажарилишига эришиш учун ҳаммамиз ўз иш участкамизда фаол меҳнат қилишимиз, мавжуд резерв ва имкониятлардан имкони борича тўлиқ фойдаланишга интилишимиз керак.

Кейинги йилларда пахта етиштириш узлуксиз кўпайиб бораётгани ҳолда, юқори сортли пахта салмоғининг камайиб кетаётганлигига ҳақли равишда диққат-эътиборимиз қаратилган эди. Ўзбекистон партия ташкилотлари бундан тегишли хулоса чиқариб, катта ташкилотчилик ишлари олиб бордилар. Шу туфайли жами топширилган ҳосил миқдорининг 60 процентдан кўпроғи биринчи сортни ташкил этдики, бу шундан олдинги йилга қараганда 844 минг тонна кўп бўлди. Ингичка толали пахта етиштириш йил сайин кўпаймоқда. Ўтган йили 463 минг тонна ёки ўнинчи беш йилликда тайёрланган ўртача йиллик ҳажмдан бир ярим баравар кўп ингичка толали пахта етиштирилди.

Фан ва илғор тажриба ютуқларини кенг жорий этиш, агротехника қоидаларига қатъий риоя қилиш, маҳаллий ва минерал ўғитлардан ернинг таркибий структураси талаблари асосида фойдаланиш — пахтачиликда эришиладиган муваффақиятнинг асосий омиллари ана шулардан иборат.

Шу билан бирга пахта етиштиришнинг барча жараёнларини, айниқса йиғим-теримни кенг кўламда механизациялаштириш энг муҳим вазифа ҳисобланади. Комплекс механизация — бутун қишлоқ хўжалигини ривожлантириш каби шу тармоқни ҳам юксалтиришнинг бош йўли ҳисобланади. Ҳозир республикамизда 35 мингтадан кўпроқ пахта териш машинаси бор. Уларни олтин қўлли механизаторлар бошқармоқда. Механизациянинг қудратини илғор технология ижодкорлари — Тошкент области пахтакорлари амалда исботлаб бердилар. Айни пайтда Бухоро, Қашқадарё, Сурхондарё областларининг айрим районларида жами ҳосилнинг 10—16 процентигина машиналарда териб олиндики, бу ҳол машина териминнинг аҳамиятини баъзи жойларда етарли тушуниб етмаганликларидан далолат беради.

Қурултойда ҳосилни пухта ҳимоя қилиш масалаларига катта эътибор берилди. Зотан, ҳозирги вақтда 200 хилдан кўпроқ қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва 20 хил касаллик ғўзага зарар етказиши ҳисоблаб чиқилган. Уларга қарши қатъий кураш олиб борилиши, ғўзани биологик усулда ҳимоя қилиш методларини кенг жорий қилиш зарур.

Бугунги кунда деҳқончилик маданиятини алмашлаб экишсиз тасаввур қилиш мумкин эмас. Ҳақиқатан ҳам алмашлаб экиш тупроқ унумдорлигини оширишнинг, мўл ҳосил етиштиришнинг, чорвачилик учун ем-хашак базасини вужудга келтиришнинг ишончли воситасидир. Буни Бўка районн хўжаликларининг тажрибаси яққол кўрсатиб турибди. Районда ўтган ўн йил мобайнида пахта ҳосилдорлиги 13 центнер ошиб, 37 центнерга етди. Пахта етиштириш 52 минг тоннадан 80 минг тоннага кўпайди, ем-хашак етиштириш 1,5 баравар ортди. Беда ҳосилдорлиги 208 центнерга етди. Сут етиштириш икки баравардан зиёд кўпайди. Умуман, республикамизда пахта-беда алмашлаб экиш ёппасига жорий этилган пайтдан буён уни тўла ўзлаштирган хўжаликларда биргина пахта ҳосилдорлиги ўрта ҳисобда 8—9 центнер кўпайди.

Алмашлаб экишнинг яққол кўриниб турган бу афзалликларидан ҳамма жойда ҳам етарли фойдаланиляпти, деб бўлмайди. Қорақалпоғистон АССР, Қашқадарё, Сирдарё, Хоразм областларининг кўпгина хўжаликларида алмашлаб экиш атиги 25—45 процент атрофида ўзлаштирилган, холос. Алмашлаб экишни жорий этиш — давлат аҳамиятига эга бўлган муҳим ишдир, уни ўзлаштиришни шу йил ичида батамом тугаллаш биринчи даражали вазифадир.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленумида ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг тўққизинчи пленумида Озиқ-овқат программасини бажариш соҳасидаги ишларнинг дастлабки якунлари чиқарилди. Бултур Ўзбекистонда ҳамма турдаги озиқ-овқат экинлари ва чорва маҳсулотлари етиштириш анча кўпайди, бу эса аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилашга ижобий таъсир ўтказди. Дон етиштириш саккизинчи беш йилликда йилига ўрта ҳисобда 860 минг тоннадан иборат бўлган бўлса, ҳозир 2,9 миллион тоннага етказилди. Ўтган йилнинг ғоят мураккаб шароитларида ҳам ғаллакорлар дон тайёрлаш планини муваффақиятли бажариб, давлат омборига 1 миллион тонна дон топширдилар. Маккажўхори, шолидан мўл ҳосил кўтарилди.

Бизда аҳолини мева-сабзавот ва картошка билан таъминлашни яхшилаш соҳасида катта иш қилинмоқда. Буни шундан ҳам кўрса бўладики, ўтган ўн йил мобайнида сабзавот, полиз экинлари, картошка, мева ва узум ҳосили икки баравардан зиёд кўпайди. 1985 йилга бориб шу маҳсулотларни етиштириш 6 миллион тоннадан ошиб кетиши керак. Яқин йилларда узум етиштиришни йилига 1.5 миллион тоннага, майизни 100 минг тоннага етказишимиз керак.

Беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида камида 30 минг тонна пилла, 320 минг тонна каноп пояси, 30 минг тонна тамаки етиштириш ва давлатга сотиш, беш йиллик охирига бориб, гўшт ва тухум етиштиришни ўтган йили эришилган даражадан 1,5 баравар, сутни 1,4 баравар кўпайтиришимиз лозим. Белгиланган марраларга эришиш учун бизда мустаҳкам негиз бор. Ўтган беш йиллик ва кейинги икки йил мобайнида колхозлар ҳамда давлат хўжаликларида қорамоллар 612 минг бош, қўй ва эчкилар 1 миллион 275 минг бош, чўчқа 389 минг бош, парранда 10 миллион бош кўпайди. Маҳсулдорлик ошиб, ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сут йилига 2564 килограммга етди. Шу кўрсаткич жиҳатидан Ўзбекистон 1975 йилга нисбатан мамлакатда ўнинчи ўриндан олтинчи ўринга кўтарилди.

Чорвачилик мустаҳкам равишда саноат негизига ўтказилмоқда. Ҳозир 180 чорвачилик, чўчқачилик ва сутчилик комплекслари ҳамда 48 паррандачилик фабрикаси ишлаб турибди. Республикада янги тармоқ — чорвачилик учун машинасозлик саноати вужудга келмоқда.

Хўжаликлардаги иқтисодий иш савиясини ошириш йўлида катта тадбирлар амалга оширилмоқда. Қишлоқ хўжалигини бошқаришнинг янги органлари — агросаноат бирлашмалари, уларнинг кенгашлари қўлига ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг иқтисодий воситалари бериб қўйилди. Ҳозир республикада 159 агросаноат бирлашмаси тузилди. Областларда, Қорақалпоғистон АССРда ҳам шундай бирлашмалар барпо этилди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Президиумининг агросаноат комплекси масалалари билан шуғулланувчи комиссияси тузилди.

Агросаноат бирлашмаларининг кенгашлари ўз территорияларидаги барча хўжаликлар ва ташкилотларга, улар фаолиятини самарали равишда мувофиқлаштиришга бошчилик қилишлари лозим. Вазифа — янги агросаноат бирлашмалари иш услуби ва методларида коллективчиликни, вазифаларни ҳал этишга ташаббускорлик билан ижодий ёндашишни қарор топтиришдан, шу йилнинг ўзидаёқ Озиқ-овқат программасини бажариш ишига уларнинг муносиб ҳисса қўшишига эришишдан иборат.

Республикамизнинг аҳдига вафодор қишлоқ меҳнаткашлари ҳамиша берган ваъдаларининг устидан чиқиб, Ватан олдидаги муқаддас бурчларини шараф билан адо этиб келганлар. Партия ташкилотлари бошчилигида улар бу йилги улкан социалистик мажбуриятларини ҳам муваффақиятли адо этиб, коммунистик бунёдкорлик ишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишларига шак-шубҳа йўқ.

Республикамиз пахтакорларининг 1983 йилги марралари

ПАХТА

Қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишини таъминлашда ҳал қилувчи роль ўйнайдиган асосий омиллар нималардан иборат? Барча колхозлар, совхозлар, районлар ва областларда ҳар гектар ер ҳосилдорлиги оширилиши керак. Янги ўзлаштирилган ва ўзлаштирилаётган ерлар вилтга чалинмаган бўлиб, пахтанинг ялпи миқдорини кўпайтириш, сортини яхшилашда яхши самаралар беради. Ўшандай ерларда пахтанинг «108-Ф», шимолий зоналарда эса «С-4727» ва бошқа серҳосил, эртапишар навлари етиштирилади. Ҳамма жойда Тошкент технологияси кенг кўламда қўлланилади. Бу билан дала ишларини комплекс механизациялаш, агротехника қоидаларини ўз вақтида сифатли қилиб ўтказишга имконият яратилади. Энг муҳими — пахта йиғим-терими ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан қисқа фурсатларда аъло даражада ўтказилади. Меҳнат унумдорлиги кўтарилади, хом ашё таннархи арзонлашади. Жами ҳосил қора совуқ тушиб, ёғингарчиликлар бошлангунга қадар йиғиштириб олинади, пахтанинг сифати юқори бўлади.

Пахтакорларимиз сафида қолоқлар бўлмаслиги учун курашмоғимиз зарур. Афсуски, ҳамон қолоқлар учраб турибди. Ўтган йили 301 хўжалик йиллик пахта тайёрлаш планини бажара олмади. Улар давлатдан 742 минг тонна пахта қарздор бўлиб қолдилар. Эндиги вазифа — ана шу хўжаликларда ҳам пахта етиштиришда кескин бурилиш ясашга эришиш, планлар ва мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш, ўтган йилги боқимандани узиш чораларини кўришдан иборат. Нисбатан паст ёки ўртача ҳосилли хўжаликларни юқори ҳосилли хўжаликлар даражасига кўтариш ялпи пахта миқдорини кўпайтиришнинг муҳим резервидир.

Масаланинг яна бир муҳим томони шундаки, 1982 йилда 250 колхоз ва совхоз гектаридан атиги 25 центнердан ҳосил олди. Ваҳолонки, кўплаб районлар 40—46 центнердан, бригадалар 50—60 центнер ва ундан ҳам ошириб ҳосил олишга эришдилар. Демак республикамизда ҳосилдорликни кўтариш учун барча имкониятлар бор. Бироқ, планларини бажара олмаётган хўжаликларнинг раҳбарлари янгилик, прогрессив усулларни ишлаб чиқаришга дадил жорий этиш, ер, сув, ўғитлардан оқилона фойдаланишнинг уддасидан чиқмаяптилар. Ирригация-мелиорация ишларини яхшилаш, комплекс механизацияни жорий этишга етарли эътибор берилмаётир.

Она-Ватан республикамиз пахтакор деҳқонларидан ўн биринчи беш йилликнинг ўзаги бўлмиш 1983 йилда 6 миллион тонна «оқ олтин» кутяпти.

ИПАК ПАХТА

Ингичка толали пахта мамлакатимиз енгил саноатининг қимматбаҳо хом ашёсидир. Бу тармоқни янада ривожлантириш партия, совет ташкилотларининг диққат марказида бўлаётир. Экин майдонлари кенгайтирилиб, ҳосилдорлик тобора кўтарилляпти. Энг қувончлиси — терим комплекс механизациялаштирилмоқда. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, республикамизда ингичка толали пахта тайёрлаш топшириқлари ҳам йил сайин ортиғи билан бажариляпти.

Республика қишлоқ хўжалик илғорларининг қурултойида бу йил, диаграммада кўрсатилганидек 420 минг тонна ипак пахта тайёрлаш мажбурияти қабул қилинди. Бунга эришмоқ учун яна бир қатор районлар, колхозлар, совхозлар ингичка толали пахта етиштиришга ихтисослаштирилади. Чигитнинг серҳосил, об-ҳаво ва иқлим шароитига мослашган, юқори тола берадиган навлари экилади. Бир сўз билан айтганда, республикамиз бўйича ипак пахта ҳосилдорлигини рекорд даражага кўтариш учун барча имкониятлар бор. Бу борада тажрибасини ўрганса, ишидан ибрат олса арзийдиган пахта усталари кўп, уларнинг сафи йил сайин кенгайяпти.

Биргина мисол. Қумқўрғон районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳасан Мухторов бригадаси ўтган йили ҳар гектар майдондан 74 центнердан ингичка толали пахта хирмони кўтариб, ўзига хос тажриба мактаби яратди. Ипак пахта етиштиришга ихтисослаштирилган хўжаликларда бундай машъаллар кўп. Уларнинг бой тажрибаси ҳамманинг мулкига айлантирилмоғи даркор.

Ингичка толали пахтанинг хислатлари ҳақида гап борганда шуни алоҳида таъкидлаш керакки, унинг ҳар тоннаси, навига қараб, оқ пахтанинг ҳар тоннасига нисбатан икки-икки ярим баравардан кўпроқ даромад келтиради. Шундай экан, ингичка толали пахта майдонларини мунтазам кенгайтириб бормоғимиз, ҳосилдорликни ошириш, сортни яхшилаш чораларини кўрмоғимиз керак. Бу ғоятда муҳим тармоқни партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари мунтазам ўз назоратлари остига олишлари, муаммоларни вақтида ҳал этишлари лозим.

МАШИНА ТЕРИМИ

Азамат механизаторларимиз бу йил 4.000.000 тонна пахтани машиналарда теришга аҳд қилдилар. Гап шундаки, улар 6.000.000 тонна пахтани бунёдга келтиришда карвонбоши бўлганларидек, ҳосилни йиғиб-териб олишда ҳам байроқдорлик қиладилар. Теримни механизациялашда катта ишлар қилинди. Лекин қилинадиган ишларнинг ҳажми ва миқдори ҳар йилдагидан кўпроқдир. Бу эса механизаторларимиздан янада ғайрат кўрсатиб меҳнат қилишни талаб этади.

Ўтган йили ниҳоятда ноқулай шароитларда Тошкент областида ҳосилнинг 80 процентдан кўпроғи машиналарда йиғиб-териб олинди. Республикамизнинг юзлаб механик-ҳайдовчилари 300—350 тонна, рекордчилари 500 тонна ва ундан ҳам кўпроқ пахта териб бердилар. Оилавий экипажларнинг муваффақиятлари дилларни қувонтиради.

Лекин Пешку, Когон, Толлимаржон, Шўрчи ва бошқа айрим районларда машиналарнинг иш унуми кутилган даражада бўлмади, меҳнат унумдорлиги кўтарилмади, планлар бажарилмади. Бу районларнинг раҳбарлари аччиқ сабоқдан тегишли хулоса чиқариб олмоқлари керак.

Пахтакор деҳқонлар баҳори бошланганига анча бўлди. Яқин кунларда чигит экишга киришилади. Бу муҳим ишни 5—7 иш кунида сифатли қилиб бажаришга тайёрмизми? Ер бороналаниб, чизелланиб, молаланиб, нам тўла сақлаб қолиняптими? Чигитни ернинг табиий намига тўла ундириб олиш — бош вазифамиздир. Механизаторларимиз барча хил техника воситаларини яна бир карра кўздан кечириб, аниқланган нуқсонларни зудлик билан бартараф этишлари керак. Токи, чигит экиш пайтида аттанг деб қолмайлик.

Уруғлик чигит, минерал ўғитлар ташиб олиндими? Сифати кўздан кечирилдими? Самарадорлигига умид боғлаш мумкинми? Мутахассислар ва хўжаликларнинг раҳбарлари бу борада шошилинч чоралар кўрмоқлари зарур.

Қиш илиқ келиб, қишлоқ хўжалик зараркунандаларининг бир қисми сақланиб қолди, кўпайиб кетиш хавфи бор. Зараркунандалар ва касалликларга қарши таъсирчан чоралар кўрилмоғи керак.

Ҳамма жойда меҳнат интизоми мустаҳкамланиши, ташаббускорлик кучайтирилиши, ҳосил тақдири учун масъулият ҳисси оширилиши лозим. Йилни пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан рекорд ҳосил етиштириш йилига айлантириш учун умумхалқ мусобақасини янада авж олдирайлик!

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

АНДИЖОН, 4 март. (ЎзТАГ). Бугун Андижон область партия комитетининг пленуми бўлди. Пленум қатнашчилари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумларининг ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленумининг қарорлари асосида 1983—1985 йилларда областда чорвачиликни янада ривожлантириш тадбирларини муҳокама этдилар. Область партия комитетининг биринчи секретари С. Мамарасулов доклад қилди.

Докладда ва пленум қатнашчиларининг нутқларида шу нарса қайд этиб ўтилдики, область қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда муайян муваффақиятларга эришилганлигига қарамай, чорвачиликдаги ишларнинг аҳволи бугунги талабларга ҳали ҳам тўла даражада мос бўлиб тушяпти, деб бўлмайди. Фермаларга зооветеринария хизмати кўрсатиш, наслчилик ишининг қўйилиши, жамоат чорва подасининг структурасида камчиликлар бор. Кўпгина районлар ва хўжаликларда ем-хашак етиштиришга кам эътибор берилмоқда, алмашлаб экиш суст ўзлаштирилмоқда.

Чорвачиликка, фермалар меҳнаткашларининг социалистик мусобақасига партиявий раҳбарликнинг форма ва методларини такомиллаштириш тадбирлари белгиланди.

Пленум КПСС XXVI съезди қарорлари асосида фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини янада мустаҳкамлаш борасида область партия ташкилотининг вазифаларини ҳам кўриб чиқди.

Пленумда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. К. Михайлов нутқ сўзлади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми адабиётшунослик фанини ривожлантиришдаги илмий ва педагог кадрлар тайёрлашдаги хизматлари учун Тошкент давлат маданият институти кафедра мудири — филология фанлари доктори, профессор Собир **Мирвалиевга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия ва совет органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги, республика қишлоқ хўжалигини ривожлантиришдаги хизматлари учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Бекобод район комитетининг биринчи секретари ўртоқ Эгамназар **Ҳатамовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ёш авлодни ўқитиш ва коммунистик руҳда тарбиялаш, педагог кадрлар тайёрлаш соҳасидаги хизматлари учун В. И. Ленин номли Хоразм давлат педагогика институти доценти ўртоқ Янгибой **Ражабовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган халқ маорифи ходими»** фахрий унвони берди.

ИДЕОЛОГИЯ ИШИНИНГ МУҲИМ УЧАСТКАСИ

КПСС Марказий Комитетининг «Музейларнинг ғоявий-тарбиявий ишини яхшилаш тўғрисида»ги қарори музейлар ходимларининг 4 март куни Тошкентда ўз ишини тамомлаган республика кенгаши мавзуини белгилаб берди. Кенгаш қатнашчилари совет музей ишини ривожлантириш, меҳнаткашларни атеистик ва эстетик тарбиялаш соҳасидаги асосий йўналишлар билан боғлиқ масалаларни муҳокама қилдилар. Энг яхши музейларнинг иш тажрибаси билан танишдилар.

Мана шу маданият ўчоқлари янги жамият бунёдкори бўлган, ҳар томонлама камол топган инсонни тарбиялаш ишида партиянинг ишончли ёрдамчилари бўлиб қолди. Кенгашда КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорлари асосида музейлар ишининг самарадорлигини янада ошириш вазифалари кўриб чиқилди.

(ЎзТАГ).

КОМСОМОЛНИНГ ЖОНАЖОН ИШИ

Республика ёш маккажўхорикорларининг 4 март куни Тошкентда бўлиб ўтган слётида янги юксак марраларни эгаллаш йўллари муҳокама қилинди. Слётда комсомол ёшлар коллективларининг ўтган йилдаги иш якунлари ҳамда КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумларининг талаблари асосида ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида дон етиштиришни янада кўпайтириш вазифалари муҳокама қилинди. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Б. А. Аллаyмуродов доклад қилди.

Докладчи ва слётда сўзга чиққанлар партия билан ҳукуматнинг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилаётганликлари туфайли ёш деҳқонлар Озиқ-овқат программасини амалга оширишнинг асосий участкаларидан бирида серунум ишлаш, ижодий куч ва ғайратларини сарфлаш учун кенг имкониятларга эга эканликларини айтдилар. Йигит ва қизлар партиянинг ишончига жавобан дон етиштиришнинг индустриал технологиясини қунт билан ўрганиб, комсомоллик қалб қўрини топширилган ишга сарфламоқдалар.

Республика комсомоллари маккажўхори майдонларини оталиққа олган йиллар мобайнида бундай экин майдонлари 68,5 минг гектардан 300 минг гектарга етди. Ялпи дон йиғиштириб олиш шу вақт ичида олти баравар ўсди. Ҳар бир центнер маҳсулот учун меҳнат сарфи ва унинг таннархи анча камайди.

Слёт қатнашчилари «каҳрабо дон»дан мўл ҳосил олиш учун кураш ўн минглаб ёш деҳқонлар учун маҳорат ва гражданлик камолотининг яхши мактаби бўлиб қолганлигини, уларнинг мамлакат катта ишларига ўзларининг алоқадор эканликларини тўла ҳис этишларига ёрдам берди.

Меҳнатга чинакам коммунистик муносабатда бўлиш, юксак шахсий масъулият, маккажўхори етиштиришнинг илғор усулларидан моҳирона фойдаланиш, деб таъкидлашди нотиқлар, икки юздан ортиқ комсомол ёшлар коллективларига дон етиштиришда юз центнерлик маррадан ўзиб кетишларига имкон берди. Қашқадарё область «Қорабоғ» совхозидан Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати З. Пардаева, Сурхондарё область «Пограничник» совхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Э. Бўриев, Андижон областидаги «Савай» совхоз-техникумидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Маматқодиров, Самарқанд областидаги Навоий номли колхоздан СССР Давлат мукофоти лауреати Ж. Қўшоқов ва бошқа илғор маккажўхорикорлар бошлик бригадалар ўтган йили зарбдор меҳнат намуналарини кўрсатдилар.

Энг яхши механизаторлар тўплаган тажриба барча ёш деҳқонларнинг мулкига айланишни зарур. Айни вақтда ўтган йилги ишларни таҳлил этиш кўпгина коллективлар маккажўхори етиштиришнинг илғор технологиясидан ҳали етарли фойдаланилмаётганини кўрсатди. Айрим комсомол комитетлари маккажўхори етиштиришни оталиққа олишни бўшаштириб юбордилар. Амударё, Ғиждувон, Оқолтин, Қува ва республикадаги бошқа бир қанча районларнинг комсомол ташкилотлари маккажўхори ҳосилдорлигини ошириш тўғрисида етарли даражада ғамхўрлик қилмаяптилар.

Слёт иштирокчилари 1983 йилда республикада дон учун экиладиган маккажўхори майдонини 340 минг гектарга етказиш кераклигини таъкидладилар. Комсомолларнинг маккажўхори етиштиришга ихтисослашаётган совхозларни оталиққа олишга алоҳида эътибор бериши талаб қилинади. Янги ташкил қилинган дон-чорвачилик совхозлари комсомол ташкилотлари куч-ғайрат сарфлаши лозим бўлган муҳим объектдир. Ҳозирнинг ўзидаёқ республикада юздан ортиқ шундай совхоз бор.

Слёт қатнашчилари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумларининг қарорларини, СССР Озиқ-овқат программасини бажаришга ўзлари қўшадиган ҳиссани кўпайтиришга тайёр эканликлари тўғрисида гапирдилар. Кўпгина ёш маккажўхорикорлар индустриал технология ва меҳнатни ташкил этишнинг илғор формаларини қўлланиш асосида «каҳрабо дон» етиштиришни кўпайтириш учун бошланган социалистик мусобақага актив қўшилишга интилаётганликларини изҳор қилдилар.

Слётда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Е. А. Айтмуротов, ВЛКСМ Марказий Комитети секретари М. К. Долгушкин сўзга чиқдилар. Слёт ишида КПСС Марказий Комитетининг сектор мудири Б. М. Истомин иштирок этди.

1982 йилги социалистик мусобақа ғолиблари бўлган комсомол комитетлари ва ишлаб чиқариш коллективларига тантанали вазиятда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги ва Мева-сабзавот хўжалиги министрликлари ҳамда республика қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзлари комитетининг Қизил байроқлари топширилди. Ўзбекистоннинг рекорд ҳосил йиғиштириб олган энг яхши маккажўхорикорларига эсдалик совғалари берилди.

Слётда Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон ёш маккажўхорикорларининг делегациялари қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: КОММУНИСТНИНГ СЎЗИ ВА ИШИ

ТАШАББУС ҚАНОТИ

Андижон областида 24 зарбдор ишчи ўн биринчи беш йилликда икки беш йиллик топшириқни бажариш ташаббуси билан чиққан эди. Ташаббускорлардан уч киши — «Тарандубитель» бирлашмасининг ишчиси Екатерина Мильченко, Ильичевск тикувчилик-галантерея фабрикасининг бичиқчиси Ҳалимахон Ҳайдарова, Андижон автокомбинатининг шофёри Сабибулло Абдуллаев шахсий ўн биринчи беш йиллик планини ҳозироқ бажариб қўйди. Ташаббускор коммунистлардан 13 киши 1985 йил, қолганлари эса 1984 йил ҳисобини очдилар. Улар бу юксак ғалабага меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш, иш вақтидан унумли фойдаланиш эвазига эришдилар.

Андижон область партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган бюросида ташаббускор ишчиларнинг ҳисоботи эшитилди. Бюро кун тартибига зарбдорлар юксак интизомлиликка, меҳнат ва ижтимоий активликка қандай эришаётганлиги масаласи қўйилди. Бюро мажлисига раислик қилган обкомнинг иккинчи секретари Александр Павлович Шендрик вақтдан ўзиб ишлаётган донгдор ишчиларга бирин-кетин сўз берди.

ИШЧИ ИМКОНИЯТИ

Александр РОЖКОВ,
машинасозлик заводининг пармаловчиси

— Ишнинг муваффақияти интизомга боғлиқ. Меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш иш унумини ошириш, белгиланган топшириқларни муваффақиятли бажариш имконини беради. Москваликлар бошлаб берган ажойиб ташаббуснинг моҳияти ҳам худди шунда. Иш вақтидан унумли фойдаланиш, ўзингга ва бошқаларга талабчан бўлиш, масъулиятни ҳис этиш меҳнат интизоми деган гап. Онгли интизом — ҳар бир ишчи учун катта имкониятдир. Биз ана шу имкониятдан самарали фойдаланяпмиз.

Ўтган йилнинг охирида корхонамизда янги юклагичлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Бу машинанинг кўпгина деталларини тайёрлаш менга топширилди. Бунинг учун бир қатор мосламалар тайёрлашга тўғри келди.

Бугун қувонч билан айтишим мумкинки, ўзимга топширилган барча деталларни муддатидан илгари бажаришга эришдим. Мақсадга етиш учун вақт билан ҳисоблашмай ишладим. Кунлик нормани 200 процентдан ошириб бажардим.

Ўзим бошқараётган дастгоҳга унга яқин мосламалар тайёрладим. Бу вақтдан ўзиб ишлашимда асосий омил бўлаётир. Масалан, деталларни дастгоҳга жойлаштиришда бошқаларга нисбатан икки ҳисса кам вақт сарфлайман. Дастгоҳни эса юқори тезликда ишлатиб, белгиланган ишини қисқа вақтда тугаллаяпман.

Бизнинг ишимизда деталлар чизмасини яхши билиш муҳим аҳамиятга эга. Чизмани қанча тез ўзлаштирсанг, детални ҳам шунчалик тез тайёрлайсан. Бу ишимизнинг қонунидир. Иккита шогирд тайёрладим. Улар ҳам тез ва сифатли ишлаш сирларини ўрганишяпти. Ўйлайманки, уларнинг иккаласи ҳам яхши ишчи бўлиб етишади. Вақтдан унумли фойдаланиш менга ҳозирги кунда 1985 йилнинг апрель ойи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқариш имконини бермоқда.

УЮШҚОҚЛИК АСОСИ

Манзура МУҲИТДИНОВА,
Андижон ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмасининг йигирувчиси

— Интизомли бўлиш ҳам юксак фазилатдир. Онгли ишчи интизомни бузмайди, прогул қилмайди. Шу кунларда корхонамизда ишлаб чиқариш қувватларини муддатидан илгари ўзлаштириш учун қизғин кураш кетмоқда. Бу курашда актив қатнашаётганлигим билан фахрланаман. Мен йигирув фабрикасида ўрнатилган дастгоҳларни созлашда ва ишга туширишда қатнашдим. Бу эса мураккаб машиналарни бошқаришни эгаллаб олишимда катта «кўприк» бўлди. Натижада биратўла учта йигирув машинасини бошқаришга ўтдим. Шу асосда кунлик нормани мунтасил икки ҳиссадан ошириб бажармоқдаман.

Ўн биринчи беш йилликнинг ўтган икки йили давомида пландаги 56 тонна ўрнига 114 тонна калава тайёрлаб, тўрт йиллик шахсий топшириқ ҳажмида иш бажардим. Ҳозир 1985 йилнинг апрель ойи ҳисобига ишлаяпман.

Бирлашмамизда бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажаришга аҳд қилган ишчилар кўпайиб бораётгани қувонарлидир. Илғор ишчилар, ишбилармон коммунистларнинг ғайрат-шижоати туфайли ўтган йили планга қўшимча 8 миллион метр газлама ишлаб чиқарилди.

Москваликлар ташаббусига қўшилган бирлашмамиз коллективи бу йил жами 34 миллион метр газлама ишлаб чиқаришни ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Бу юксак маррани эгаллашда коммунистларнинг ҳиссаси салмоқли бўлиши шубҳасиздир.

ПРОГУЛСИЗ ИШЛАЙМИЗ

Муҳаббат АЗИМОВА,
Шаҳрихон шойи тўқиш фабрикасининг тўқувчиси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

— Фабрикамиз ишчилари, коммунист ва комсомоллари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Партия, давлат ва меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш тўғрисида»ги қарорига жавобан меҳнатни аниқ-пухта ташкил этиш, прогулсиз ишлашга аҳд қилдилар. Дастгоҳлардан унумли фойдаланиш ишлаб чиқариш ҳажмини оширишда катта имкониятларга йўл очаётир. Мен ҳам ўзимга бириктирилган дастгоҳларнинг тўхтовсиз ишлашини таъминлаш ҳисобига ҳар сменада 22 метр ўрнига 50 метрдан атлас тўқияпман. Ўн биринчи беш йилликнинг ўтган икки йилида тўрт йиллик шахсий топшириқ ҳажмида атлас тўқидим. Бу ютуқлар мени янада самаралироқ ишлашга даъват этади.

МЕҲНАТИНГ — ЗИЙНАТИНГ

Сабибулло АБДУЛЛАЕВ,
Андижон автокомбинатининг шофёри

— Ўзимга бириктирилган машинага иккита прицеп улаб, юк таший бошлаганимга икки йил бўлди. Бир йўла 54 тонна юк кўтарадиган автопоезд билан кунига икки нормадан ошириб юк ташияпман. Яқинда шахсий беш йиллик планимни бажарганим ҳақида рапорт бердим. Планга қўшимча 44 минг тонна юк ташидим. 5 минг литр ёнилғи, 6 комплект шина ва эҳтиёт қисмлар тежаб қолдим.

Шаробиддин Орифжонов, Николай Хорлинов, Анвар Долимов каби ҳамкасбларим ҳам ўзларига бириктирилган машиналарга иккитадан прицеп улаб ишламоқдалар. Бригадамизда ўн бир киши ана шундай прогрессив усулда юк ташимоқда.

Коллективимизда меҳнат интизомининг бузилишига чек қўйилган. Биз машиналар юк ортиш ва тушириш вақтида ортиқча туриб қолмаслиги учун ташкилотлар билан шартнома тузганмиз. Шунинг учун ҳам бригадамизнинг ҳар бир аъзоси вақтдан ўзиб ишламоқда. Ташаббускорлар, коммунист ва комсомолларнинг ғайрат-шижоати туфайли автокомбинатимизда план ва социалистик мажбуриятлар ошириб бажарилмоқда.

Андижонлик йигирма тўрт ишчи шу беш йилликда ўн йиллик шахсий топшириқни бажариш юзасидан бошлаган ташаббус бугун юзлаб издошлар орттирди. Ҳозирги кунда 321 киши бу ҳаракатда муваффақиятли қатнашиб, вақтдан ўзиб меҳнат қилмоқда. Ташаббуснинг қаноти бор, деганлари шу эмасми! Область партия комитетининг бюроси ишлаб чиқариш новаторлари ва илғорларининг бу ватанпарварлик ҳаракатини яна ҳам кенг қулоч ёйдириш тадбирларини белгилади.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Республикамиз бўйлаб

СИФАТ БЕЛГИСИ БИЛАН

Ленин орденли Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи ўтган икки ой ичида пландан ташқари 10 минг дона турли кийим-кечак тайёрлайди. Корхонада меҳнат унумдорлиги 1,5 процент ошиб, 40 процентга яқин маҳсулот давлат Сифат белгисига сазовор бўлди. Бирлашманинг Р. Тўйчиева, Ф. Болтаева, П. Новосельцова, Н. Юсуфжонова, Л. Халилова каби ўнлаб чеварлари айни кунларда ўн иккинчи беш йиллик ҳисобига маҳсулот топширмоқдалар.

С. СУЛТОНОВ.

ЯНГИ ФАБРИКА

Учқўрғонда Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли Наманган шойи газламалар комбинатининг филиали — йигирув-тўқув фабрикаси қурилиши бошланди. 34 минг йигирув урчуғи ва 560 тўқув дастгоҳи билан ишлашга мўлжалланган корхона қурилишини «Наманганирстрой» трестининг шу ердаги механизациялашган кўчма колоннаси қурувчилари олиб боришмоқда. Бунёдкорлар қувватларни Улуғ Октябрнинг 66 йиллигига қадар фойдаланишга топширишга аҳд қилганлар.

Т. СУЛАЙМОНОВ.

ЧОРАК АСР РУЛДА

Чорак асрдирки, Исрофил Сеитсулаймонов Сирдарё область Ворошилов районидаги 10-автобус таксомотор паркида меҳнат қилади. Тажрибали шофёр ўтган йили топшириқдаги 92 минг сўмлик ўрнига 186 минг сўмлик иш бажариб, 0,45 тонна ёнилғи тежаб қолди.

Бир беш йилликда икки беш йиллик планини уддалашга аҳд қилган пешқадам ҳайдовчи ҳозир 1985 йилнинг март ойи ҳисобига ишламоқда.

Қ. ҲОЖИЕВ.

* * *

Шунингдек, республикамиз меҳнат коллективлари эришаётган ютуқлар, саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларидаги янгиликлар ҳақида фарғоналик Р. Юсупов, тошкентлик О. Хушназаров, андижонлик Ш. Ҳошимов, М. Холиқов, бухоролик Р. Йўлдошева, М. Ботиров, хоразмлик Б. Жуманиёзова, О. Бекжонов, И. Эшжонов, сурхондарёлик Т. Тўраев, Т. Бойматов, навоийлик Б. Эгамов ўртоқлар ҳам қувончли хабарлар йўллашган.

ХИЗМАТ ҚИММАТГА ТУШМАСИН

РЕСПУБЛИКА МАИШИЙ ХИЗМАТ МИНИСТРЛИГИ ДИҚҚАТИГА

Элга хизмат—олий ҳиммат, дейди халқимиз. Айниқса, партия ва ҳукуматимиз ижтимоий турмушнинг барча бўғинларида давлат, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини янада мустаҳкамлаш, белгиланган план ҳамда мажбуриятларни сўзсиз бажариш, меҳнаткашлар турмуш фаровонлигини тобора юксалтириш вазифаларини кун тартибига конкрет қўяётган шароитда аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш тармоқлари коллективларидан ҳам ишга янгича муносабатда бўлиш талаб этилмоқда. Эндиликда, хоҳ шаҳар, хоҳ қишлоқда бўлмасин, ишчи, колхозчи ва бошқа касб-кордаги ходимларнинг юксак унум билан ишлаши кўпинча уларга нечоғли қулай шарт-шароитлар яратиб берилганига, бинобарин савдо, медицина коммунал-хўжалик, маданий ва маиший хизматлар қандай ташкил этилганига боғлиқ бўлиб қолмоқда.

Бухоро область маиший хизмат комбинатларида ва корхоналарида КПСС XXVI съезди ҳамда партия Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларида илгари сурилган бу борадаги талаб ва кўрсатмалар қандай бажарилляпти? Меҳнаткашларга намунали маиший хизмат кўрсатишни ташкил этишда нималар тўғаноқ бўляпти?

Бир қарашда ҳамма юмушлар ўз маромида бораётгандек, аҳолига баҳоли-қудрат хизмат кўрсатиб, белгиланган планлар бажарилаётгандек кўринади. Аксарият ҳисоботларда ҳатто янги ташаббуслар кўтариб чиқилаётгани, корхоналар қувватидан тўла фойдаланилаётгани, ички резервлар топилиб, жорий этилаётгани, талай рационализаторлик таклифлари, самарали технология ва иш формалари амалга оширилаётгани ҳақида ошириб-кўпиртирилган маълумотлар катта ўринни эгаллайди.

Тўғри, маиший хизмат тармоқлари ўтган йилдагига нисбатан реализация ҳажмини бир неча процент оширди. Аҳолига плandан ташқари бир неча минг сўмлик хизмат кўрсатилди. Маиший хизмат моддий-техника базасини мустаҳкамлаш мақсадлари учун эса 684 минг сўм маблағ сарфланди. С. Остонов директорлик қилаётган Шофиркон район маиший хизмат комбинати Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг, Қ. Қобилов директор бўлган Вобкент район комбинати ва С. Исматуллаев бошлиқ Бухоро якка буюртмалар тикувчилик фабрикаси республика мусобақасининг ғолиби деб топилиб, кўчма Қизил байроқлар ҳамда фахрли дипломлар билан тақдирланди. Аммо бу билан областдаги бошқа шаҳар ва районларда ҳукм сураётган ачинарли аҳволни яшириб бўлмайди.

Областнинг илғор комбинатларида аҳоли жон бошига кўрсатилган маиший хизмат ўртача 11—13 сўмни ташкил этган бир пайтда Пешку, Свердлов, Когон, Бухоро, Ромитан ва Қоракўл районларида 3,5—7 сўмдан ошмаяпти. Бу кўрсаткич, область бўйича зўрға 10 сўм 32 тийинни ташкил этиб, қўшни Самарқанд областидагидан 3 сўму 36 тийин, республика даражасидан эса 3 сўм 41 тийин кам, демакдир. Маиший хизмат кўрсатишнинг 6 тури бўйича белгиланган планлар мутлақо бажарилмай қолиб кетди, биргина шу ҳисобдан аҳолига 553,9 минг сўмлик хизмат кўрсатилмади. «Техсложбитприбор», «Зангори экран», «Стройрембит» ва кийимларни химиявий усулда тозалаш бирлашмалари, Когон ва Бухоро районларидаги комбинатлар эса қолоқлик ботқоғига ботиб қолишди. Улар ҳануз ўз қадларини ростлаб олмаётир. Тўғрироғи, улар билан жиддийроқ шуғулланадиган киши топилмаяпти.

Областдаги 39 колхозда ва 46 совхозда маиший хизмат уйлари, буюртмаларни комплекс қабул қилиш пунктлари умуман йўқ. Бу хўжаликлардаги меҳнаткашлар маиший хизматлардан нега маҳрум қилиб қўйилган? Тикувчилик, пойабзал ремонти ва ишлаб чиқариш, кийимларни химиявий тозалаш ва бўяш, радио-телевизор ремонти, мураккаб маиший техника буюмлари ремонти бўйича малакали мутахассис кадрлар етишмай турган бир вазиятда кадрлар қўнимсизлиги авжга чиқариб юборилляпти. Ўтган йил маиший хизмат корхоналарига 175 киши ишга қабул қилиниб, 612 нафар киши ишдан бўшатиб юборилганлигини қандай тушунмоқ керак? Бунинг сабабини на область маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси, на бошқа партия, совет ташкилотларининг мутасадди раҳбарлари изоҳлаб беролмайди! Шофиркон районида қурилаётган уч қаватли, Бухоро шаҳридаги 230 ишчи-ўринли маиший хизмат уйлари битмай, бир неча йиллардан буён туя гўшти еб ётибди.

Бухоро шаҳрида кийимларни химиявий тозалаш ва бўяш фабрикаси, Ғиждувонда саккиз ишчи ўринли маиший хизмат уйи, Қоракўл, Пешку, Шофиркон районлари марказида ва Когон микрорайонида 50 ўринли ҳаммом бинолари қуриш ҳақида ҳар йили гап-сўз бўлади-ю, бироқ қабул қилинган қарорлар, илтимосномалар республика Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги қалин папкаларида қолиб кетяпти. Ромитан районида қурилиб, фойдаланишга топширилган 50 ишчи-ўринли маиший-хизмат уйига кирсангиз, бу ердаги тартибсизликлардан кўнглингиз айнийди. Бу ерда 6,5 минг сўмлик 33 та ускуна ҳануз монтаж қилинмаган, ишлаб чиқариш қувватининг атиги 25 процентидан фойдаланиляпти, холос. Комбинат директори А. Нарзиев эса янги цехни юргизиш, аҳолига хизмат кўрсатишни хаёлига ҳам келтирмайди. Район меҳнаткашлари бирор юмуш чиқса, 10—15 километр йўл юриб, ўзларининг қимматли вақтларини бекорга совуриб, Бухоро шаҳрига қатнашга мажбур бўлмоқдалар.

— Чала биноларни битказиш, эскирганларини реконструкция қилиш, технология ускуналарини ўрнатиш ва созлаш, малакали ишчилар, мутахассислар тайёрлаш, хом ашё ва материаллар таъминотидаги чалкашликлар ва тартибсизликларни тугатишда тармоқ министрлигимиз раҳбарларидан ёрдам сўраган эдик, — дейди область маиший хизмат бошқармаси бошлиғи Қ. Ҳамробоев. — Илтимосимизга министрликнинг жавобини кутиб турибмиз.

Область маиший хизмат кўрсатиш корхоналарида молия-хўжалик интизомига риоя қилмаслик, ўзаро тил бириктириб социалистик мулкка кўз олайтириш, ўғрирлик ва талон-торож қилиш кўнгилсиз оқибатларга олиб келмоқда. «Техсложбитприбор» бирлашмаси омборхонасининг мудири Л. Доева ҳеч ерда ишламай, ўғирлик билан илгари судланган Ю. Каримов деган шахс билан тил топишиб, давлатнинг 32 минг 875 сўмлик қимматбаҳо буюмларини ўмарганда қўлга тушганди. Яқинда, бундай ачинарли воқеа Когон ва Ғиждувон районларидаги маиший хизмат комбинатларида ҳам содир бўлди. Когондаги комбинат директори К. Холиқов, бош бухгалтери Н. Каргина, цех мудири А. Шодиевлар ўзаро келишиб, ҳужжатларни қалбакилаштириш, ошириб ёзиш ва бошқа йўллар билан комбинатнинг 46 минг 500 сўм пулини ўзлаштирганлар.

Ғиждувон район маиший хизмат комбинатининг бухгалтери Н. Динаева эса кассир Х. Бозоров билан келишиб, ишчиларнинг маошини ошириб ёзиш ва улардан чегириб қолиш йўли билан 7 минг сўмни ўзлаштирганлар.

Область маиший хизмат кўрсатиш системасида бундай ўғирлик, текинхўрлик, давлат мулкини талон-торож қилиш ҳоллари нега кўпайиб кетмоқда? Область корхоналарида содир бўлаётган бундай тартибсизликлар, ўзбошимчалик ва юлғичликлардан наҳотки министрлик раҳбарлари бехабар бўлсалар? Одамларга холисона хизмат кўрсатиб, уларнинг оғирини енгил, узоғини яқин қилиши лозим бўлган соҳаларда олийҳиммат кишилар меҳнат қилишлари керак. Меҳнаткашларга маиший хизмат кўрсатишдек эзгу ният ниқобига бурканиб, шахсий бойлик орттириш пайида бўлган кишиларга орамизда ўрин бўлмаслиги лозим.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

---

16 АПРЕЛЬ — БУТУНИТТИФОҚ ШАНБАЛИК КУНИ

ПУХТА ТАРАДДУД

● Риштон районидаги Навоий номли қўриқ совхоз деҳқонларидан 1,5 мингдан кўпроқ киши москвалик илғор корхоналарнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаб, ленинча шанбаликда қатнашишга қарор қилди. Хўжалик меҳнаткашлари шу куни далага чиқиб, чигит, маккажўхори ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларини экишади, механизаторлар эса тежалган ёқилғи ҳисобига ишлашади.

● Гурлан районидаги «Коммуна» колхози механизаторлари 16 апрель — коммунистик шанбалик куни ишлаш учун ёнилғи тежашга киришдилар. Деҳқонлар меҳнат байрами кунигача экиш кампаниясини тугаллашга ва биринчи культивацияни бошлаб юборишга сўз беришган.

● 16 апрель куни иш нормасини 1,5 баравар бажараман, 60 квадрат метр маҳсулот тайёрлайман, —Хива гилам комбинати тўқувчиси З. Матёқубованинг аҳди ана шундай. Илғор тўқувчи бу маҳсулотни тежаб қолинган хом ашё ҳисобига ишлаш мажбуриятини олди.

Пешқадам ишчининг ташаббуси бошқаларга намуна бўлди. Тўқувчилардан Г. Оллаберганова, Б. Бекчонова, О. Матёқубова ва бошқалар шанбалик куни энг юқори меҳнат унумдорлигига эришишга аҳд қилдилар. «Қизил шанбалик»да корхонанинг 200 дан зиёд тўқувчиси иштирок этади, 5 минг квадрат метрдан зиёд маҳсулот тайёрланади.

● Тошкент нон-булка кондитер комбинати аъзолари шанбалик куни эл дастурхонига 50 тонна торт, пирожное, 70 тонна макарон, вермишель, 55 тонна нон маҳсулотлари етказиб беришади.

КПСС XXVI съезди делегати Н. Иброҳимова, Л. Бичкова, Н. Исматуллаева, Н. Кузнецова сингари пешқадам ишчилар шанбалик куни 1,5 баравар иш нормасини бажаришга сўз беришди.

● Самарқанддаги «Красний двигатель» заводининг ишчилари меҳнат байрами куни тракторларга 700 комплект эҳтиёт қисмлар тайёрлаб, энг юксак меҳнат унумдорлигига эришадилар. Бу комплектларнинг ярмидан кўпроғи давлат Сифат белгиси билан чиқарилади. Ишчи-хизматчилар ишлаб топилган маблағни беш йиллик фондига ўтказишга қарор қилдилар.

Танишинг: КПСС XXV съезди номли Урганч пиллакашлик фабрикасининг илғор ишчиси Раҳима Султонова. У ўтган йили социалистик мусобақада юқори натижаларга эришгани учун «Ўз касбининг устаси» номига сазовор бўлди. Айни кунларда у беш йилликнинг учинчи йили топшириғини барвақт бажариш учун курашмоқда.

Қ. Отаев фотоси.
(ЎзТАГ).

СОЛДАТ МАКТУБЛАРИ

МОҲИР ҲАЙДОВЧИ

● Жаъфарали Каримов Денов район ДОСААФ комитетига қарашли автомобиль ҳайдовчилари мактабини битиргани армияга чақирилганда жуда қўл келди. Бу ерда маҳоратини ошириб, энг тажрибали ҳайдовчилар сафидан жой олди. Ҳозир у «ЗИЛ-130» маркали автомашинани моҳирлик билан бошқариб, объектларга қурилиш материалларини ўз вақтида етказиб бермоқда.

Э. АБДУЛЛАЕВ.

ЖАНГЧИ НАМУНАСИ

● Фарғоналик оддий солдат Юсуф Сулаймонов жанговар техникани, қурол-яроғларни ўрганишда, сиёсий тайёргарликда қуролдош дўстларига ўрнак бўлмоқда. Бўлинма жангчилари ўртасида социалистик мусобақада ғолиб чиққанлиги учун у полк командирининг фахрий ёрлиғи билан тақдирланди.

Қ. ТУРНАЗАРОВ.

РЕСПУБЛИКАЛАР ВА ОБЛАСТЛАРАРО ОЛИЙ ПАРТИЯ МАКТАБЛАРИГА ТИНГЛОВЧИЛАРНИНГ НАВБАТДАГИ ҚАБУЛИ ТЎҒРИСИДА

Республикалар ва областлараро Олий партия мактабларига тингловчиларнинг навбатдаги қабули эълон қилинади. Олий партия мактабларига тингловчилар иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг, ўлка ва область партия комитетларининг тавсияларига биноан қабул қилинадилар.

Олий партия мактабларига партия, совет, комсомол ва идеология ходимларидан камида уч йиллик партия стажига эга бўлган КПСС аъзолари:

Икки йиллик бўлимларига ва уч йиллик сиртқи бўлимларига — олий маълумотли, қирқ ёшгача бўлган кишилар;

Тўрт йиллик бўлимларига ва беш йиллик сиртқи бўлимларига — ўрта маълумотли, 35 ёшгача бўлган кишилар қабул қилинадилар.

Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка, область партия комитетлари ўқишга тавсия этилаётган ходимларга бюронинг қароридан кўчирмани, характеристика ва тегишли ҳужжатларни шу йилнинг 1 майидан кечикмай, Олий партия мактабларига тақдим этадилар.

Икки йиллик бўлимларга ва уч йиллик сиртқи бўлимларга тавсия этилган кишилар суҳбат ўтказиш учун, тўрт йиллик бўлимларга ва беш йиллик сиртқи бўлимларга кирувчилар эса марксизм-ленинизм асослари, рус тили (иншо) ва СССР тарихидан (ўрта мактаб ҳажмида) кириш имтиҳонларини топшириш учун шу йил 20 майдан 10 июнгача бўлган даврда Олий партия мактабларига таклиф этиладилар.

Ўқишга тавсия этилган кишилар кириш имтиҳонларига тайёргарлик кўриш ва уларни топширишлари учун, иш жойида маоши сақланиб қолган ҳолда, икки ҳафталик отпуска берилади.

Олий партия мактабларидаги машғулотлар 1983 йил 1 сентябридан бошланади.

ЮКСАК МАСЪУЛИЯТ

Партия олимларнинг ишини нақадар юксак қадрлар экан, уларнинг мамлакат техникавий-иқтисодий ва социал тараққиётидаги ролини оширишга шунчалик юксак талаблар қўяди. СССР Фанлар академиясининг 3 март куни Москвада тугаган умумий йиллик йиғилишида фан арбобларининг мамлакат олдидаги ана шу юксак масъулияти тўғрисида гапирилди.

СССР Фанлар академиясининг президенти академик А. П. Александров тадқиқотчиларнинг ўтган йилги муваффақиятларини, фанни ташкил этиш, унинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлаш проблемаларини таърифлаб берди. КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленумида, ўртоқ. Ю. В. Андроповнинг нутқида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш конкрет вазифалари тилга олинди, деди у. Бу вазифаларнинг ҳаммасини олимларимиз уддалай оладилар. Шу вазифаларни ҳал этишда фундаментал ва амалий фанларнинг ютуқларини мумкин қадар кўпроқ жамлаш, илмий ечимлар самарадорлигини ошириш, ечимларни халқ хўжалиги, соғлиқни сақлаш энг муҳим тармоқлари практикасига жорий этишни тезлатишга бутун чоралар билан ёрдам бериш керак.

Президент ишлаб чиқаришни янги ғоялар ва технологиялар билан актив равишда таъминлаб келаётган бир қанча тадқиқот институтларининг муваффақиятларига муфассал тўхталди.

СССР Фанлар академияси президиумининг бош илмий секретари академик Г. К. Скрябин Фанлар академиясининг 1982 йилдаги фаолияти тўғрисида доклад қилди. Ҳисобот йилида, деди у, СССР Фанлар академияси, иттифоқдош республикаларнинг Фанлар академиялари, мамлакатнинг бошқа илмий муассасалари ва олий ўқув юртлари КПСС XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети шундан кейинги Пленумларининг қарорларини амалга оширишга, ўн биринчи беш йиллик планларини бажаришга куч-ғайрат сарфлади.

Докладчи 1982 йилдаги баъзи илмий ютуқларга батафсил тўхталиб ўтди.

Академия 1982 йилда илмий ютуқларни халқ хўжалигига жорий этишга катта эътибор берди. Бир ярим мингтадан кўп юксак самарали технологик жараёнларни, янги материаллар ва ускуналарни жорий этиш ишлари ўтказилди. Олим СССР Фанлар академиясининг ташаббуси билан жорий этилган ечимларга конкрет мисоллар келтирди. Шу билан бирга у мамлакат академия институтларининг кўпгина ечимлари ўз вақтида амалга оширилмаётганлигидан кўп зиён кўраётганлигини айтди.

СССР Фанлар академияси ва иттифоқдош республикалар Фанлар академияларининг социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари илмий ташкилотлари билан илмий алоқалари ва ҳамкорлиги ривожланиб, чуқурлашиб бораверади, капиталистик ва ривожланаётган давлатлар билан илмий алоқалар анча кенгаяди.

Совет олимлари КПСС XXVI съездининг қарорларини, СССРнинг ички ва ташқи сиёсатини тушунтириш борасида чет элларда катта иш қилдилар. Бунда тинчликни мустаҳкамлаш ва ядро уруши хавфининг олдини олиш проблемаларига катта эътибор берилди. Совет олимлари халқаро анжуманларда, турли ҳаракатларда ядро фалокати хавфига қарши принципиал позицияда турибдилар.

Пировардида Г. К. Скрябин барча совет олимлари сингари СССР Фанлар академиясининг ходимлари ҳам ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йили план топшириқларини муваффақиятли бажарадилар, КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшадилар, деб ишонч билдирди.

СССР Фанлар академиясининг вице-президенти академик Е. П. Велихов Фанлар академиясида информатика, ҳисоб техникаси ва автоматлаш борасидаги ишларнинг ташкил этилиши тўғрисида доклад қилди.

Фанлар академияси йиллик умумий йиғилишининг ишида КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Фан ва техника давлат комитетининг раиси Г. И. Марчук қатнашдилар.

Умумий йиғилиш совет олимларини уруш фалокати хавфига қарши, халқлар ўртасида мустаҳкам тинчлик учун курашда бутун кучни сарфлашга, бу йўлда ўз обрў-эътиборларидан фойдаланишга чақирди. (ТАСС).

ВИЗИТ БИЛАН МОСКВАГА КЕЛДИ

ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Польша Халқ Республикаси ташқи ишлар министри С. Ольшовский 3 март куни визит билан Москвага келди.

Белоруссия вокзалида уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

МЕҲНАТ ШУҲРАТИ МУКОФОТЛАРИ

МОСКВА. (ТАСС). 1982 йилги Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиблари бўлган механизатор хотин-қизларга машҳур тракторчи Паша Ангелина номидаги мукофотлар топширилди.

СССР қишлоқ хўжалиги министрининг биринчи ўринбосари А. А. Гольцов ўттиз механизатор хотин-қизга Меҳнат шуҳрати мукофотларини топширди. У Паша Ангелина ворисларини кириб келаётган 8 Март куни билан сидқидилдан қутлаб, уларга ишларида муваффақиятлир тилади.

СЎЗ ВА ИШ БИРЛИГИ БЎЛСИН!

ИЛҒОРЛАР СОЯСИДАГИ ҚОЛОҚЛАР

ЁКИ ЯНГИЙЎЛ РАЙОНИДА ЧОРВАЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ СОҲАСИДАГИ КАМЧИЛИКЛАР ХУСУСИДА

Янгийўл райони экономикасида чорвачилик салмоқли ўринни эгаллайди. Колхозларнинг фермаларида, агросаноат корхоналарида кўп сонли чорва моллар ва паррандалар боқилмоқда. Район чорвадорлари КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларига амал қилиб, тармоқнинг самарадорлигини ошириш учун интилмоқдалар. Улар кейинги даврда чорва моллар ва паррандалар сонини бирмунча кўпайтиришга, маҳсулдорлигини кўтаришга муваффақ бўлдилар. Ўтган йили қорамоллар, қўй-эчкилар туёғини ошириш юзасидан қабул қилинган мажбуриятлар тўла бажарилди. Ҳар бир сигирдан ўрта ҳисобда 3777 килограммдан сут олинди. Сут етиштириш ва тайёрлаш планлари, давлатга тухум сотиш топшириғи ошириб адо этилди.

Райондаги «Коммунизм», Ҳамроқул Турсунқулов номли, Ленин номли, «Партия XXI съезди», Калинин номли колхозлар маҳсулот етиштиришни кўпайтиришда дуруст натижаларга эришмоқдалар. Масалан, «Коммунизм» колхозида ўтган йили ҳар бир сигирдан беш минг килограммдан зиёд сут олинди. Пландагидан анча кўп гўшт, сут етиштирилди ва тайёрланди. Юқоридаги хўжаликларнинг чорвадорлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IX пленуми қарорига амалий иш билан жавоб бермоқдалар. Улар шу йилнинг ўтган даврида гўшт етиштириш ва давлатга сотишни бултур шу муддатдагига нисбатан 18-33 процент кўпайтирдилар.

Лекин районда илғорлар соясида қолиб келаётган қолоқ хўжаликлар ҳам борки, улар ўтган йили маҳсулот етиштириш ва тайёрлаш юзасидан белгиланган топшириқлар у ёқда турсин, ҳатто унинг айрим турлари бўйича планни ҳам уддалай олмадилар. «Интернационал», «СССР 60 йиллиги», Назарали Ниёзов номли, «Ленинизм» колхозлари шулар жумласига киради.

Бу хўжаликларда сигирлар сони белгиланганидан анча кам, маҳсулдорлиги паст. «Интернационал» колхозининг молхоналари эскириб кетган, ичи қоронғи, совуқ, тизза бўйи лой. Шу сабабли сигирлар касалланмоқда ва уларни гўштга топширишга мажбур бўлиняпти. Бунинг устига сигирлар ёлчитиб боқилмаяпти. Чунки ем-хашак етишмайди. Бултур бу соҳадаги план ҳам бажарилмай қолди, ҳаммаси бўлиб 855 тонна беда пичани тайёрланди, сенаж бостирилмади. Дағал хашак аллақачон тамом бўлган. Ҳозир сигирларга фақат силос беріляпти. Ўтган йили ҳар бир сигирдан райондаги ўртача кўрсаткичдан 459 килограмм оз сут олинганлигининг, бу йил январь ойида ўтган йилнинг дастлабки ойидагига нисбатан анча кам сут етиштирилгани ва давлатга сотилганинининг боиси ҳам шунда. «СССР 60 йиллиги», «Ленинизм», Назарали Ниёзов номли колхозларда ҳам сут етиштириш ва тайёрлаш соҳасидаги аҳвол бундан яхши эмас.

Бултур райондаги колхозларнинг қарийб ярми ана шундай қолоқ бўлиб қолди. Агар район партия комитети илғор хўжаликларнинг тажрибасини ўрганиб, уни оммалаштирганида, қолоқларни илғорлар даражасига кўтариш чораларини кўрганида бундай ачинарли аҳвол юз бермаган бўларди. Афсуски, бундай қилинмади. Юқоридаги хўжаликларнинг раҳбарларидан чорвачиликни ривожлантириш масаласи билан яқиндан шуғулланиш талаб этилмади, уларга нисбатан келишувчанлик қилинди, масъулияти оширилмади.

Шу сабабли районда ўтган йили сут етиштириш ва тайёрлаш юзасидан қабул қилинган мажбуриятлар бажарилмай қолди. Белгиланган тадбирларга биноан сут етиштириш ва сотиш 1981 йилдагига қараганда 15-17 процент кўпайиши лозим эди. Амалда сут етиштириш 10 процент кўпайди-ю, сотиш бурноғи йилги даражада қолди. Бу район партия комитети, колхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари чорвадорларни қабул қилинган мажбуриятларни бажариш учун курашга дурустроқ сафарбар этмаганликларини, тармоқни ривожлантириш масаласи билан юзаки шуғулланаётганликларини кўрсатади.

Чорвачиликни ривожлантириш масаласи район партия комитетининг пленумлари ва бюро мажлисларида бир неча марта муҳокама қилиниб, тегишли қарорлар қабул қилинди. Лекин ижрони текшириш йўлга қўйилмагани оқибатида белгиланган тадбирлар ҳам, қабул қилинган қарорлар ҳам қоғозда қолиб кетмоқда. Бу йил районда гўшт етиштириш ва давлатга сотиш ўтган йилдагига нисбатан 41-54 процент, сут етиштириш ва тайёрлаш 16-19 процент ошиши керак. Белгиланган тадбирларда ана шундай юксалишга эришиш назарда тутилган. Район партия комитети (секретари ўрток Л. Алиқулова) ва район ижроия комитети (раиси ўртоқ А. Қодиров) белгиланган тадбирларни амалга ошириш юзасидан ташкилотчилик иши олиб боришлари, хўжаликларнинг раҳбарларига нисбатан талабчанликни, уларнинг масъулиятини кучайтиришлари, давлат ва план интизомига риоя қилишни қаттиқ талаб этишлари керак эди. Бироқ ишнинг муваффақиятини таъминловчи мана шу муҳим нарса етишмаяпти. Бўлмаса гўшт, сут етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан январь ойи учун белгиланган топшириқлар бажарилмай қолганини қандай баҳолаш мумкин?!

Районда ўтган йили гўшт етиштириш ва тайёрлаш соҳасида, айниқса, катта ўпирилиш юз берди. Пландагидан 612 тонна, мажбуриятдагидан эса 1297 тонна кам гўшт етиштирилди, давлатга гўшт сотиш плани атиги 85,4 процент адо этилди. Тўғри, бир қатор колхозлар бу соҳадаги топшириқни бажарди, давлатга белгиланганидан анча кўп маҳсулот етказиб берди. Аммо районда етиштириладиган ва давлатга сотиладиган гўштнинг ярмидан кўпроғини бериши лозим бўлган бройлер паррандачилик фабрикаси жуда оқсаб қолди. Бу ерда пландагидан 1130 тонна кам гўшт етиштирилди, давлатдан 1100 тонна гўшт қарздор бўлиб қолинди. Ана шу етишмовчиликнинг бир қисми колхозлар ортиқча етиштирган ва тайёрлаган маҳсулот ҳисобига қопланди. Лекин бу билан аҳвол яхшиланмади. Районда бултур гўшт етиштириш 1981 йилдагидан камайиб кетди.

Гўшт етиштирадиган йирик агросаноат корхонасида бундай ачинарли аҳволнинг юз беришига сабаб нима? Аввало, унинг раҳбарлари ва мутахассислари нўноқлик қилишяпти, Улар ишлаб чиқариш жараёнини тўғри ташкил этиш, коллективнинг куч-ғайратини маҳсулот етиштиришни кўпайтириш учун курашга сафарбар этиш ўрнига, фабрикани сув ва электр энергияси билан таъминлашда узилишлар бўлганини, натижада паррандалар касалланиб, кўплаб нобуд бўлганини рўкач қилишдан нарига ўтишмаяпти.

Шу муносабат билан қурувчиларга теккан бир «касал» ҳақида гапириш ўринлидир. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли 6-қурилиш трестининг 163-кўчма механизациялашган колоннаси ва «Узтрансспецстрой» трестининг 980-УНРси 1974 йили фабрикани фойдаланишга топширганда бир қатор ишлар чала қолдирилган эди. Масалан, корхонага сув келадиган иккинчи трубопровод қурилиши охирига етказилмаган, фабрикани электр энергияси билан таъминлайдиган резерв линия битказилмаганди. Қурувчилар ўшанда чала қолган ишларни охирига етказиш ҳақида ваъда, ҳатто гарантияли хат ҳам ёзиб беришган эди. Бироқ фабрикани фойдаланишга топшириш ҳақидаги актга қўл қўйилгач, улар берган ваъдасини унутишди.

Хўш, бу қандай оқибатга олиб келяпти? Фабрикага бир кеча-кундузда паррандаларни суғориш ва ишлаб чиқаришнинг бошқа эҳтиёжлари учун 4500 кубометр сув зарур. Амалда эса ёз ойларида шу сувнинг ярми, айрим ҳолларда учдан бир қисми олиняпти. Гоҳо икки-уч кунлаб сув бўлмай қолади. Бу ҳол сув келадиган мавжуд трубаларнинг ичи тузга тўлиб қолгани ва иккинчи трубопровод ишламаётгани сабабли юз беряпти. Бунинг устига, резерв линия бўлмагани учун корхонани электр энергияси билан таъминлашда ҳам тез-тез узилиш бўлиб туради. Айниқса, ёз ойларида электр энергияси бўлмаганида паррандахоналардаги вентиляторлар тўхтаб қолади, автоматлашган линиялардан озуқа келмай қўяди, бинонинг ичидаги ҳаво эса исиб кетади, зарарли газ тўпланади. Бу ҳам етмагандай, Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлигига қарашли дон маҳсулотлари корхоналари фабрикани ем билан бир меъёрда таъминламаяпти, ойнинг биринчи ярмида жуда кам, иккинчи ярмида керагидан ортиқча ем етказиб беряпти. Товуқлар, хусусан жўжалар сувсизлик, иссиқлик ҳароратининг ҳаддан ташқари ошиб кетиши, зарарли газ таъсири ва очликдан касалланиб, кўплаб нобуд бўлмоқда. Ўтган йили уларнинг учдан бир қисми нобуд бўлди. Боқиш режими бузилгани учун жўжалар тез катта бўлмади, уларнинг вазни белгиланган муддатда талаб этилган даражага етмади ва сўйилди. Натижада мўлжалдаги гўшт олинмади.

Фабрикада ҳал қилинмай келаётган яна бир муаммо ҳақида. Корхонада 400 киши ишлайди. Уй-жой бўлмагани учун уларнинг ярми Янгийўл ва Чиноздан қатнамоқда. Корхонада маданий-маиший объектлар умуман йўқ. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва унинг паррандачилик саноати бошқармаси, республика Тайёрлаш министрлиги раҳбарлари ҳозирча ваъда беришдан нарига ўтмаяптилар.

Шу ўринда Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик ва Тайёрлаш министрликлари ҳамда «Узптицепром» раҳбарларига шундай саволимиз бор: Янгийўл бройлер паррандачилик фабрикасида юқоридаги аҳвол корхона ишга тушгандан буён, яъни тўққиз йил давомида содир бўлиб келмоқда. Ваъдадан амалий ишга ўтиш, корхонага ёрдам қўлини чўзиш учун яна қанча вақт керак? Редакция бу саволга аниқ жавоб берилишини кутади. Янгийўл район партия комитети чорвачиликни ривожлантириш юзасидан белгиланган тадбирларнинг бажарилишини таъминлаши, Тошкент область партия комитети ундан буни қаттиқ талаб этиши зарур.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ИШЧИ ВА ҚИШЛОҚ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Мусобақадошлар

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IX пленуми қарорларини изчиллик билан ҳаётга татбиқ этиб бораётган Хўжаобод районидаги «Правда» колхози сут-товар фермаси чорвадорлари социалистик мусобақани тобора авж олдираётирлар. Ўзаро беллашувда сигир соғувчи Донохон Йўлдошева пешқадамлик қилаётир. У ўз боқимидаги 18 бош сигирнинг ҳар биридан бу йил 4 минг килограммдан сут соғиб топширишга қарор қилган. Д. Йўлдошева ҳамда унинг мусобақадоши Ж. Ғозибоевалар 1983 йил биринчи квартал планини ҳозирдаёқ оширган билан адо этишди.

Р. ЖУМАНИЁЗОВА,
Андижон области.

ДАСТЛАБКИ МУВАФФАҚИЯТ

Ленинград районидаги Охунбобоев номли колхоз чорвадорлари дастлабки довондан ошдилар. Тайёрлов пунктига тирик вазнда 86 тонна бўрдоқи гўшти топшириб, йиллик планни бажардилар. Гўштга топширилган қорамоллар ўрнига янги чорва моллари туркуми боқувга қўйилди. Ҳар бош қорамолнинг тирик вазни 532 килограммни ташкил этган бўлса, энди 550—560 килограммлик марра нишонга олинди. Бўрдоқибоқарлардан Салимжон Аминов, Абдухалил Эгамбердиев ўртоқлар қорамолларнинг бир кунлик семиришини 850—900 граммга етказмоқдалар.

А. АҲМЕДОВ,
Фарғона области.

«КОСМОС-1444» ПАРВОЗДА

1983 йил 2 март куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1444» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координация-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ШАРОИТ БИР ХИЛ-У...»

Газетамизнинг шу йил 29 январь сонида босилган юқоридаги сарлавҳали танқидий мақолада Оҳангарон ва Ўрта Чирчиқ районларида чорвачилик суст ривожланаётганлиги, маҳсулот етиштириш ва сотиш секин кўпаяётганлиги ҳамда бошқа камчиликлар очиб ташланган эди.

Ушбу мақола юзасидан ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ редакциямизга жавоб йўллаб, қуйидагиларни маълум қилади:

— Мақолада кўрсатилган камчиликлар ҳақидаги танқидий мулоҳазалар ҳақиқатан ҳам тўғри. Оҳангарон ва Ўрта Чирчиқ районлари партия комитетлари кадрларнинг давлат интизомига сўзсиз амал қилиши устидан назорат ва талабчанликни бўшаштириб юборганлар, чорвачиликни ривожлантиришда, гўшт, сут ва тухум етиштириш ва давлатга сотиш планларининг бажарилишини таъминлаш ва суръатларини ошириш чора-тадбирларини белгилашда масъулиятсизлик қилган хўжалик раҳбарларига нисбатан муросасозликка йўл қўйишган.

Область партия комитети бюроси қарорига кўра, шу нарса эътибор учун қабул қилиндики, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ўз кўрсатмасида Ўрта Чирчиқ район партия комитети бюроси ва район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ У. Муслимовга 1982 йилда давлатга гўшт ва сут сотиш плани бажарилмаганлиги, бу давлат-план интизомининг бузилиши натижаси эканлигини уқтириб ўтди.

Область партия комитети бюроси, Оҳангарон район партия комитети бюроси ва район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ К. Икромовга 1982 йилда чорвачиликни ривожлантириш юзасидан қабул қилинган тадбирларнинг қониқарсиз бажарилганлигини кўрсатиб ўтди.

Ҳозирги вақтда областнинг барча районларида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш суръатларини ошириш ва давлатга сотиш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқилиб, амалга ошириляпти. Уларнинг бажарилиши устидан область партия комитети доимий назорат ўрнатган.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

АВИАТОРЛАР — ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИГА

ПРАГА. **ТАСС мухбири А. Сенин хабар қилади:** Мамлакат қишлоқ хўжалиги авиацияси — «Словайр» меҳнатчилари бу йилги ҳосил учун курашга тайёр эканликлари тўғрисида рапорт бердилар. Айни эрта баҳорда, ерда ишлатиладиган механизмлар далаларга кира олмайдиган пайтда осмондан минерал ўғит сочиш энг катта самара беради. Бу йил авиаторлар 5 миллион гектарга яқин ерни, яъни беш йил аввалгига нисбатан икки ҳисса кўп ерни ўғитлаб берадилар. Ҳозир ЧССРда самолётлар ёрдамида минерал ўғит сочишдан ташқари ўсимликларнинг зараркунандаларига қарши кураш ҳам олиб борилмоқда, тупроқни нурашдан сақлаш тадбирлари ўтказилмоқда.

ФАН-ТЕХНИКА — ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

БУДАПЕШТ. **ТАСС мухбири В. Немцев хабар қилади:** Венгрияда алоқа воситалари ишлаб чиқариш билан шуғулланувчи корхоналар ўзаро ҳамкорлик қилиш тўғрисида битим туздилар. Битимларга мувофиқ корхоналарнинг маъмурий органлари билан касаба союз ташкилотлари ихтироларни айирбошлашни жадаллаштириш ва уларни бутун тармоқ миқёсида жорий этишга кўмаклашиш мажбуриятини олдилар. Фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, рационализторларнинг фаолиятидаги такрорланишларга йўл қўймасликка интилишнинг ўзи ҳамкорликнинг мана шу формасини ривожлантиришни тақозо этди. Йил сайин мамлакатда ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштириш юзасидан ўрта ҳисобда 120 мингтага яқин қизиқарли фикр юзага келмоқда. Уларнинг тахминан бешдан бир қисмини турдош корхоналарда фойдаланиш учун таклиф қилиш мумкин.

ВЬЕТНАМ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ. Совет Иттифоқининг фан, техника ва маданият соҳасида эришган ютуқларига вьетнамликлар катта эътибор билан қарамоқдалар. Яқинда Вьетнамда бўлиб ўтган совет маданияти кунлари, ранг-баранг виставкалар, совет артистларининг гастроллари, кўплаб дўстона учрашувлар бунинг ёрқин мисолидир. Суратда: Ханойда очилган совет халқининг ҳаётини акс эттирувчи кўргазма ёнида.

ТАСС фотохроникаси.

ХАЛҚАРО ОБЗОР

● МУҲИМ БОСҚИЧ

Совет Иттифоқи билан Мозамбик раҳбарларининг Москвадаги музокаралари ҳар икки мамлакат халқлари дўстлиги ва ҳамкорлигини ривожлантиришда муҳим босқич булиб қолади.

Африка жанубида жойлашган ёш Мозамбик Республикаси халқи ФРЕЛИМО партияси раҳбарлигида мамлакатда социализм қуриш учун қизғин кураш олиб бормоқда. Бу кураш Мозамбикка қўшни бўлган Жанубий Африка Республикаси ирқчилари ҳуружи кучайган оғир бир шароитда кечмоқда.

Мамлакатнинг миллий мустақиллигини мустаҳкамлашда Мозамбик Халқ Республикасига Совет Иттифоқи катта ёрдам кўрсатмоқда. Ҳар икки мамлакат ўртасидаги дўстона алоқалар ўзаро манфаатли тарзда ривожланмоқда. Узоқ муддатга мўлжаллаб тузилган иқтисодий ҳамкорлик соҳасидаги шартноманинг мевалари яққол кўзга ташланмоқда. Совет мутахассислари ёрдамида Мозамбикда пахтачилик янги поғонага кўтарилди. Ўзбекистонлик пахта усталари дўст мамлакат далаларида ўз тажрибаларини баҳам кўрмоқдалар. Пахта ҳосилдорлигини ошириш сирларини ўргатмоқдалар. Мозамбик халқ хўжалиги учун миллий кадрлар тайёрлашда ҳам республикамиз кўмаги катта бўляпти.

Москвада бўлиб ўтган музокаралар СССР билан МХР ўртасидаги ҳамкорлик Совет ва Мозамбик халқлари манфаатларига мос эканлигини яна бир бор исботлади. Дўстона вазиятда ўтган суҳбат чоғида таъкидланганидек, бу ҳамкорлик тинчлик ва халқларимиз ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлаш ишига хизмат қилади.

● ТИНЧЛИК ЙЎЛИДА

7 мартда Ҳиндистон пойтахти Деҳли шаҳрида қўшилмаган мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг VII конференцияси иш бошлайди.

Беш кун давом этадиган бу анжуманга жаҳон жамоатчилигининг катта эътибор билан қараётганлиги бежиз эмас. Чунки ўз атрофига қарийб 100 давлатни бирлаштирган қўшилмаслик ҳаракати сўнгги йилларда катта обрў-эътибор қозонди ва давримизнинг таъсирчан кучига айланди. Буни империалистик доираларнинг агрессив ҳаракатлари туфайли халқаро кескинлик кучайган шароитда қўшилмаган мамлакатлар тутаётган йўлнинг нақадар катта аҳамият касб этаётганида ҳам кўрса бўлади.

Дарҳақиқат, қўшилмаслик ҳаракати қуролсизланиш ва тинчликни таъминлаш масаласида қатъий позицияда турибди. Деҳлида ўтадиган конференцияда ҳам айнан шу масалага алоҳида эътибор берилади. Шу боисдан анжуман кун тартибида уруш хавфининг олдини олиш масаласи муҳим ўрин эгаллайди. «Барча қўшилмаган мамлакатлар учун энг муҳим масала, — деди конференция олдидан ўтказилган кенгашда нутқ сўзлаган Ҳиндистон бош министри Индира Ганди, — жаҳонда қуролланиш пойгасини жиловлаш, қуролсизланишга эришишдир».

Маълумки, ҳозирги пайтда социализм мамлакатлари сингари қўшилмаган мамлакатлар ҳам тинчлик ва қуролсизланиш учун қатъий кураш олиб бормоқдалар. Чунки, урушқоқ империалистик доиралар инсониятни ядро ҳалокатига олиб борувчи йўлга бошлашга уринмоқдалар. Бунинг устига жуда кўп миқдорда маблағ сарфлаб, қуролланиш пойгасини авж олдирмоқдалар. Ривожланаётган мамлакатларни мустамлакачилик давридан мерос бўлиб қолган жиддий проблемаларни ҳал қилишга сарфланиши лозим бўлган маблағни ҳарбий мақсадларга ишлатишларига мажбур қилмоқдалар. Бу нарса қўшилмаган мамлакатлар халқларини жиддий ташвишга солаётир. Шу сабабли конференцияда қўшилмаган давлатлар ўз иқтисодий мустақиллиги учун курашни кучайтириш масаласини ҳам кўриб чиқадилар.

Лекин шуни ҳам таъкидлаш лозимки, империалистик доиралар Деҳли конференцияси ишини барбод қилишга уринмоқдалар. Жумладан, улар конференцияда Афғонистон ва Кампучия ҳақидаги уйдирма «муаммо»ларни муҳокама қилиш керак, деб даъво қилмоқдалар. Ҳатто анжуманга шаҳзода Сианукни таклиф эттириш мақсадида Ҳиндистонга тазйиқ ўтказишдан ҳам тоймадилар. Сианукнинг қонхўр полпотчилар тарафдори эканлиги эса ҳаммага маълум.

Социалистик мамлакатларнинг қўшилмаслик ҳаракатига муносабати ҳақида шуни айтиш керакки, ривожланаётган давлатлар социализм лагерининг тинчлик учун курашини ва тараққиёт йўлида ўзларига кўрсатилаётган ёрдамини юксак қадрлайди. Бу муносабат Варшава Шартномаси иштирокчилари бўлган давлатларнинг Прага кенгашида ўзининг аниқ ифодасини топган эди. Кенгашнинг Сиёсий декларациясида таъкидланганидек, қўшилмаслик ҳаракати халқаро вазиятни соғломлаштириш фойдасига ишлаётган муҳим омилдир.

● «АЖАЛ САВДОГАРЛАРИ»

Америка ҳарбий-саноат доиралари ишлаб чиқараётган қурол-яроғларини диктаторлик режимларига пуллашда жонбозлик кўрсатаётган Исроил сионистлари «ажал савдогарлари» сифатида донг чиқардилар.

Маълумки, АҚШ конгресси жамоатчиликнинг тазйиқи остида Марказий Америкадаги қўғирчоқ диктаторларга ёрдам кўрсатишни чеклашга мажбур бўлган эди. Лекин Оқ уй маъмурияти ўз югурдакларини ёрдамдан маҳрум қилиб қўймаслик учун Исроилни ишга солмоқда. Аниқроғи, у ўз қурол-яроғларини Исроил орқали пулламоқда. Вашингтон билан Тель-Авив ўртасида тузилган шартномага кўра, АҚШнинг ўзи бевосита қурол-яроғ етказиб бериши мумкин бўлмаган Лотин Америкасидаги диктаторлик режимларига ва Жанубий Африка Республикаси ирқчиларига Исроил воситасида кўмаклашмоқда.

Ғарб матбуотида эълон қилинган маълумотларга қараганда исроиллик «ажал савдогарлари» Оқ уйдаги ҳомийлари фатвоси билан Сальвадор ҳарбий хунтасига кўплаб қурол-яроғ сотмоқда. Хунта эса бу қурол ёрдамида Сальвадор халқини қонқақшатмоқда. Ҳарбий фашистик диктатура зўравонлиги ва террори туфайли мамлакатда 40 мингдан кўпроқ кишининг ёстиғи қуриган экан, бунда бевосита АҚШ билан Исроил ҳам айбдордир.

Ёки шу регионадаги Гондурас ҳарбий режимини олиб кўрайлик. Вашингтон бу давлатдан ўзининг Марказий Америкадаги жандарми сифатида фойдаланмоқда. Жумладан, қўшни Никарагуага қарши қилинаётган ҳуруж ва иғвогарликлар айнан Гондурас орқали амалга оширилмоқда. Ҳозирги пайтда Америка Қўшма Штатлари ва унинг ёрдамида ҳокимият тепасида турган қўғирчоқлар амалга ошираётган кирдикорлар Исроил ҳарбийларининг Ливандаги жиноятларига жуда ўхшаб кетади. Чунки бу ёвузликларни ҳам айнан Вашингтон рағбатлантирган эди.

Исроил милитаристлари қурол-яроғ етказиб бераётган мамлакатлар орасида Гватемала, Парагвай, Чили ва Гаити ҳам бор. Бу мамлакатларда ҳукмронлик қилаётган ҳарбий-фашистик режимлар қурол ёрдами билангина ҳокимият тепасида турибдилар. Ватанпарварларнинг миллий озодлик ҳаракати зарбалари остида қўғирчоқ диктаторлари тузуми зил кетмоқда. Уларнинг умрини узайтириш мақсадида империализм сионизм билан тил бириктирди. Қўйнидан тўкилса қўнжига деганларидек, хўжайиннинг молини сотиб берган даллолнинг ўзи ҳам анчагина наф кўряпти, ҳеч бўлмаса янги қурол-яроғларни Яқин Шарқда арабларга қарши синаб кўриш имконига эга бўляпти-ку! Исроиллик «ажал савдогарлари» океан ортидаги ҳомийларига жон куйдириб хизмат қилишларининг боиси шунда.

Ф. ШОҲИСМОИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг халқаро шарҳловчиси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● БЕРЛИН. Хенингсдорф шаҳридаги Г. Баймлер номли машинасозлик комбинатида совет буюртмачилари учун шу йил бошидан буён «ЕЛ-21» типидаги электровозларнинг дастлабки туркуми тайёрланди. Бу кучли машиналар саноат корхоналарида, шахталарда ва очиқ карьерларда ичкн юкларни ташиш учун мўлжалланган. Бу машиналар Совет Иттифоқи билан ГДР корхоналари ўртасида ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперациялаш ҳақидаги битимлар доирасида ишлаб чиқарилмоқда.

● ҚОҲИРА. Форс кўрфазидаги араб давлатлари ҳамкорлиги кенгашининг аъзоси бўлган мамлакатлар ўртасида ўзаро савдо-сотиқда бож тўлашни бекор қилиш тўғрисидаги битим кучга кирди, деб хабар берди Катардаги КАНА агентлиги. Бож тўсиқларини тугатиш тўғрисида принципиал аҳдлашувга Саудия Арабистони, Қувайт, Баҳрайн, Катар, Бирлашган араб амирликлари ва Уммон бошлиқларининг ўтган йил ноябрь ойида бўлиб ўтган учрашуви вақтида эришилган эди.

● ТОКИО. Японияда иқтисодий танглик чуқурлашаётганлиги муносабати билан ишга жойлашиш проблемаси кескинлашиб бормоқда. Меҳнат министрлигининг хабар қилишича, январь ойида саноатда ишчи кучига талаб ўтган йилнинг шу ойига нисбатан қарийб 15 процент кам бўлган.

● ЛУСАКА. Замбия ҳукуматининг кооператив секторини кенгайтириш ва мустаҳкамлашга қаратилган сиёсатини қўллаб-қувватловчи оммавий митинглар бўлиб ўтди. Замбия президенти К. Каунда Лусакадаги митингда нутқ сўзлаб, кооператив ҳаракати социал адолат ўрнатилган жамиятни қуришда муҳим бўғин бўлиши лозимлигини уқтирди. (ТАСС).

ЛИВАНДАГИ ВАЗИЯТ

БАЙРУТ, 4 март (ТАСС). Исроил босқинчилари аввал эришилган аҳдлашувларни қўпол равишда бузиб Шарқий Байрутга бостириб кирдилар. Уларни Ливан армиясининг пости тўхтатганидан кейин интервенциячилар орқага қайтишга мажбур бўлдилар. Айни вақтда Исроил солдатлари Ливан пойтахти чеккасидаги Лайлаки шаҳрига тўсатдан ўт очдилар.

Ўтган куннинг ўзидаёқ Исроил ҳарбий ҳаво кучлари Жанубий Ливаннинг Набатия ва Захрани шаҳарлари устида пастлаб учдилар. Бу учишлар вақтида ракета-бомба зарбаси бериш тактикаси ишлаб чиқилди.

Босқинчи қўшинлар Байрут жанубида қаршилик кўрсатиш ҳаракати жангчиларини қидириб топиш баҳонаси билан уй-жойларни тинтиб чиқдилар. Улар Хальде ва Дамур ўртасидаги денгиз бўйи шоссесини тўсиб қўйиб, бу йўлдан ўтаётган ҳар бир автомобилни тўхтатиб, текшириб чиқдилар.

Маҳаллий аҳолини қўрқитиш мақсадида босқинчиларнинг қаттиқ чоралар кўришларига қарамай, Ливан ватанпарварларининг қаршилик ҳаракати тобора кучаймоқда. Исроил ҳарбий постларидан бири яқинида секин ҳаракатга келадиган мина портлатилди. Ливан қаршилик кўрсатиш кучлари отряди Ансор қамоқ лагери яқинидаги «Моссад» Исроил разведкасининг қароргоҳига ҳам ҳужум қилди. Партизанлар ҳужуми натижасида босқинчилардан бир неча киши ўлди.

ГАНАДА ДАВЛАТ ТЎНТАРИШИ ҚИЛИШГА УРИНИШ

ЛОНДОН, 3 март. (ТАСС). Ганада давлат тўнтариши қилиш йўлидаги уриниш барбод этилди. Рейтер агентлиги Аккра радиосининг маълумотига асосланиб хабар қилишича, Гана хавфсизлик кучлари фитначиларнинг яширин штабини қўлга олганлар, улар орасида ҳарбийлар ва граждан шахслар бор. 11 исёнчи қамоққа олинди, кўп миқдордаги қурол-яроғ ва ўқ-дори, шунингдек бир қанча ҳужжатлар, жумладан, тўнтариш чоғида гумдон қилиш режалаштирилган раҳбарларнинг рўйхати қўлга туширилди. Рўйхатга республика миллий мудофаа муваққат кенгашининг раиси Ж. Ролингс, кенгаш ва ҳукумат аъзолари киритилган экан. Яширинишга муваффақ бўлган фитна қатнашчилари қидирилмоқда.

Ахборот агентликларининг хабарларига қараганда, Ганада сўнгги вақтларда содир бўлган воқеалар — Ғарбий Африкадаги шу мамлакатга қарши империалистик фитнанинг оқибатидир. Барбод этилган давлат тўнтариши режалари сўнгги ойлардаги учинчи уринишдир, хавфсизлик кучлари қўлга туширган ҳужжатлар эса бу фитнанинг ўтган йил октябрь ва ноябрь ойларида фош этилган аввалги фитналар билан узвий боғлиқлигидан далолат бериб турибди, деб уқтиради Рейтер агентлиги.

«Пиплз дейли грэфик» газетасининг ёзишича, Ганага қарши қўпорувчилик ишларида АҚШ Марказий разведка бошқармасининг ва Ғарбдаги бошқа махсус маҳкамаларнинг қўли бор. 1982 йил июлидан буён, деб уқтиради газета, Ганада Америка жосуслик маҳкамаси агентларининг фаолияти жуда кучайиб кетганлиги сезилмоқда.

Фитнадан аввал АҚШ ва Ғарбдаги бошқа мамлакатларнинг махсус маҳкамалари ёллаган сотқинларнинг Ганага интервенция қилиши учун тайёргарлик кўрилаётганлиги тўғрисида матбуот бир неча бор хабар қилган эди. «Ганиэн таймс» газетасининг маълумотларига кўра, шу йилнинг январь ва февраль ойларида бир қанча қўшни давлатлар территориясига Лондондан газандаларнинг катта-катта группалари келтириб ташланган эди.

САНЪАТ ОЛАМИДА

МУЗЕЙ БОЙИМОҚДА

Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейи заллари янги экспонатлар билан бойитилди. Ўрта Осиё халқ амалий санъати бўлими залларига Сирдарё, Фарғона гиламлари, Жиззах, Қашқадарё, Самарқанд сўзаналари, Тошкент палаклари қўйилди.

Совет республикалари санъати бўлимига келтириб қўйилган СССР халқ рассоми С. А. Чуйковнинг «Мадраслик аёллар», РСФСР рассомлари С. В. Герасимовнинг «Оқ денгизда», Г. Г. Нисскийнинг «Бабриклар станцияси», И. Л. Лизакнинг «Самарқанднинг кўҳна девори» ҳайкалтарош З. М. Виленскийнинг «Н. В. Гоголь портрети», грузин рассоми Т. Р. Мирзашвилининг «Болалар дарёда» асарлари ҳам санъат музейи залларига файз киритди.

М. АҲМЕДОВ.

Спорт

ЎСМИРЛАР ЎРТАСИДА ХАЛҚАРО ТУРНИР

БАЙРОҚ ҲИЛПИРАМОҚДА

Тошкентда ўзига хос футбол байрами бўлиб ўтди. Марказий «Пахтакор» стадионида ўсмирлар ўртасида халқаро анъанавий турнирнинг тантанали очилиш маросими бўлди. Мусобақа иштирокчилари бўлган Швеция, Венгрия, Польша, Болгария, ГДР, РСФСР, Украина, СССРнинг биринчи ҳамда иккинчи командаси ва Ўзбекистон футболчилари яшил майдонда саф тортдилар. Ўн учинчи марта кўтарилган халқаро турнир байроғи баҳор шабадасида оҳиста ҳилпирай бошлади.

Халқаро турнирнинг дастлабки куни тўртта учрашув ўтказилди. Тошкент тракторсозлари стадионида Венгрия ва Украина командалари ўзаро баҳслашдилар. Бу ўйинда дарвозалар дахлсиз қолиб, ҳисоб очилмади. «Қибрай» спорт комплекси футбол майдонида бўлиб ўтган СССР-1 ва Швеция командалари учрашуви эса мухлисларда яхши таассурот қолдирди. Ҳужумкорликка зўр берган футболчиларимиз Швеция командаси дарвозасига иккита жавобсиз тўп киритиб, қимматли қўш очкони қўлга киритдилар. Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институти стадионида Польша ва РСФСР командалари учрашувида 1:0 ҳисоби қайд этилди. Республикамиз терма командаси футболчилари ҳам биринчи учрашувни ғалаба билан бошладилар. Вакилларимиз «ЎзССР беш йиллиги» совхози стадионида болгариялик тенгқурлари билан ўйнадилар. Ўсмирларимиз меҳмонлар дарвозасига ягона тўп киритиш билан муваффақият қозонишди.

Саралаш ўйинлари давом этмоқда. Бугун турнир иштирокчилари дам олиб, республика пойтахтининг диққатга сазовор жойлари билан танишадилар. Эртага эса ГДР — Швеция, СССР-1 — Венгрия, СССР-2 — РСФСР ҳамда Польша — Ўзбекистон командалари ўртасида учрашувлар бўлади.

Баҳслар ва ғолиблар

● **ФУТБОЛ. СССР кубоги учун ўтказилган чимчорак финал учрашувларида қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: МАСК — АСК (Р) — 2:1, «Днепр» — «Торпедо» (М) — 3:1, «Арарат» — «Металлист» — 2:4, «Черноморец» — «Зенит» — 0:2, «Спартак» — «Шахтёр»— 2:3, «Пахтакор» — «Динамо» (М) — 0:1, «Торпедо» (К) — «Ротор» (Волгоград) — 3:2. Шундай қилиб, биллур соврин учун курашнинг чорак финалида МАСК — «Днепр», «Торпедо» (К) — «Металлист», «Динамо» (К)— «Зенит», Шахтёр» — «Динамо» (М) командалари учрашадилар. Ўйинларнинг қайси команда майдонида ўтказилиши қуръа ташлаш билан аниқланади.**

НОН — РИЗҚУ РЎЗИМИЗ

УШОҒИ ҲАМ УВОЛ БЎЛМАСИН!

ТОШКЕНТ ШАҲАР КУЙБИШЕВ РАЙОН ОШХОНАЛАР ТРЕСТИГА ҚАРАШЛИ 20-ИШЧИЛАР ОШХОНАСИ ПАЗАНДАЛАРИ УМУМИЙ ОВҚАТЛАНИШ КОРХОНАЛАРИ ХОДИМЛАРИНИНГ ИБРАТЛИ ТАШАББУСИ

Нон — халқимизнинг бебаҳо бойлиги. Дастурхонимиз кўрки, безаги. Тупроқда ниш урган майин майса то буғдой бошоғига айлангунча, буғдой ғарамлари ҳосил бўлгунча, бўрсилдоқ, мазали нон сифатида истеъмолчига бориб етгунча ғаллакору новвойнинг унга қанчадан қанча меҳнат сарф қилишини кўз олдингизга келтириб кўринг-а. Ана шундай оғир меҳнат эвазига вужудга келган ризқи-рўзимиз, асосий озиғимиз бўлган нон чиқитга чиқса, нест-нобуд қилинса, дилингиз ранжимайдими?

Ошхонамиз коллективи СССР 50 йиллиги номли трактор заводининг 12 минг кишилик коллективига хизмат қилади. Партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг май ва ноябрь (1982 йил) Пленумлари қарорларини амалга ошира бориб, яхши натижаларга эришаётган ходимларимиз нонни тежаб-тергаб сарфлаш, уни исроф қилмаслик борасида маълум тажриба тўплаган. Энг муҳими, бу ерда нонни сарфлашни назорат қилиш бўйича махсус комиссия ишлаб турибди. Ошхона залларида «Нон — халқ бойлиги, уни эҳтиёт қилинг», «Нонни исроф қилманглар» каби сўзлар ёзилган шиорлар, ҳикматли сўз ва мақоллар кўзга кўринарли жойларга осиб қўйилган.

Комплекс овқатлар менюси ишлаб чиқилаётганда ҳар бир комплексга 2—3 тийинлик нон қўшилган. Барча ошхоналарда нонни бир тийинлик миқдорида кесишга қатъий амал қилиняпти. Ишчи ва хизматчилар, ошхона ходимлари орасида мунтазам равишда тушунтириш ишлари олиб бориляпти. Қолган нонлар йиғилиб, улар қотириляпти ва овқат тайёрлашда ишлатиляпти.

Нонни яхши сақлаш мақсадида алоҳида шкаф ва идишлар ажратилган. Идиш-товоқларни ювиш хоналарида қолган нонларни йиғиш учун махсус идишлар мавжуд. Бунинг учун жавобгар кишилар белгилаб қўйилган. Нон ва нон маҳсулотларини қабул қилиб олишда унинг сифатига алоҳида эътибор бериляпти.

Суви қочган нонлар турли овқатлар тайёрлашда ишлатилмоқда. Бундай овқатларни тайёрлаш бўйича рецептлар барча ошхоналарда бор. Деҳқонча нонли шўрва, тухум қовурдоқ, олмали пирог, майизли кекс ва бошқа хил таомлар хўрандаларга манзур бўлмоқда.

Яна шу нарсани айтиб ўтиш керакки, «Ошпаз бурчаги» стендида «Уй бекаларига маслаҳат» номли алоҳида бўлим бор. Бу ерда қотган нондан тайёрланадиган турли таомлар, пишириқлар рецептлари, газета ва журналларда нон тўғрисида босилган мақолалар илиб қўйилади. Қизиққан ўртоқлар улар билан танишиб борадилар.

Завод ишчи ва хизматчиларининг кайфияти, ишининг унуми ва сифати биз уларга қандай хизмат қилаётганлигимизга, овқатларни қандай тайёрлаётганлигимизга ҳам боғлиқлигини яхши биламиз. Шу боисдан завод раҳбарлари билан ҳамкорликда бирйўла кўплаб хўрандалар овқатланишига эришиш учун хизматнинг илғор усулларини жорий этдик. Марказий ошхонанинг 2 та залида абонементлар бўйича комплекс овқатлар ташкил этилган. Бундан ташқари «Юбилей» кафеси, марказий ошхона, парҳез таомлар ошхонасида овқатлар столларга олдиндан тайёрлаб қўйилади. **Ишчилар танаффусга чиқишларига дастурхонда ҳамма нарса муҳайё бўлади. Хуллас, ишчилар вақтида овқатланиб, дам оладилар.** Кулинария ва ярим фабрикатлар магазинида сотилаётган маҳсулотлар, айниқса, хотин-қизларимизга манзур бўлмоқда. Бу ерда улар турли сабзавот, хамир, кондитер ва бошқа хил маҳсулотларни харид қилишлари мумкин. **Иш жойларига иссиқ пирожки, сут, қатиқ, булочкалар элтиб берилади. Бу ишчиларнинг тўлиқмай меҳнат қилишларига ёрдам бермоқда.** Биз бутун диққат-эътиборимизни заводимиз ишчи ва хизматчиларининг оғирини енгил қилишга, ўз хизматимиз билан тракторсозлар эришаётган ютуққа оз бўлса ҳам ҳисса қўшишга қаратмоқдамиз.

Ошхонамиз коллективи асосан ёшлардан иборат. Уларнинг кўпчилиги ВЛКСМ аъзолари. 4 та комсомол-ёшлар бригадаси ўзаро мусобақалашиб меҳнат қилмоқда. «Орамизда қолоқлар бўлмасин» деган шиор остида мусобақалашаётган комсомол-ёшлар меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Коллективимиз ўтган йилнинг иккинчи кварталидаги молиявий хўжалик фаолияти якунлари бўйича Куйбишев район ошхоналар трестида биринчи ўринни эгаллади ва трестнинг кўчма Қизил байроғи ва пул мукофотига сазовор бўлди. Тўртинчи кварталда эса социалистик мажбуриятларни бажаришда эришган муваффақиятлари учун иккинчи ўринни эгаллаб, трестнинг кўчма вимпели ва пул мукофотини қўлга киритди.

Интилганга зафар ёр, деб бежиз айтилмаган. Бригадир ошпаз М. Абдуваҳобов бошчилигидаги ун цехи бригадасига, бригадир ошпаз Т. Абдуллабеков бошчилигидаги «Чучварахона» ошпазлари бригадасига «Аъло сифатли овқат тайёрловчи бригада» фахрли номи берилди.

КПСС Марказий Комитетининг май ва ноябрь (1982 йил) Пленумлари қарорларидан руҳланган коллективимиз аъзолари беш йилликнинг учинчи йили план-топшириқларини, социалистик мажбуриятларни ортиғи билан адо этиш, ишлаб чиқаришда юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилаётган тракторсозларга хизмат маданиятини янада ошириш, пойтахтимиз Тошкентнинг 2000 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун бутун куч ва имкониятларни ишга солмоқдалар.

Нон ва нон маҳсулотларини бундан буён ҳам исроф қилмаслик, уларни тежаш учун тегишли чора ва тадбирлар кўрмоқдалар. Бу соҳада шу кунгача амалга оширилган тадбирларимизнинг натижаси чакки эмас. Агар ошхонамизда 1981 йилда кунига 400-450 килограмм нон ишлатилган бўлса, ўтган йили 300-350 килограмм нон истеъмол қилинди. Бу ўрта ҳисобда кунига 80 килограмм нон иқтисод қилинди деган сўз.

Биргина Тошкент шаҳридаги саноат, транспорт корхоналари, ташкилот ва муассасаларда, умумий таълим мактаблари, ўрта махсус ва олий ўқув юртларида мингдан ортиқ ошхона ва буфет ишлаб турибди. Бундан ташқари, пойтахт аҳолиси ва меҳмонларга 441 та ресторан, кафе, ошхона, емакхоналар хизмат кўрсатмоқда. Агар ана шу умумий овқатланиш корхоналарининг ишчи, хизматчилари нон исрофгарчилигига қарши қатъий бел боғласалар, юзлаб тонна нонни тежаб қолишимиз мумкин. Биз пойтахтимиздаги барча умумий овқатланиш ходимлари, тошкентликларни нон исрофгарчилигига қарши курашга чақирамиз.

Азиз ўртоқлар! Гербида ғалла бошоғи тасвирланган мамлакат гражданларимиз. Халқимизнинг бебаҳо бойлиги, ризқи-рўзимиз бўлган нонни эъзозлайлик.

А. ҲАМИДУЛЛАЕВ — Куйбишев район ошхоналар трестининг 20-ошхонаси мудири, С. КАРАКУЛЕВА — ошхона технологи, С. ЗОЛОТУХИН — ошпаз, Ҳ. УМАРОВ — ошпаз-бригадир.

Чинни заводидан репортаж

ПИЁЛА ЖИЛОЛАРИ

Тошкент чинни заводининг рассомлари ва усталари чойнаклар, пиёлалар, лаганлар, ҳар хил эсдалик совғаларини безаш учун 12 та янги расмни яратдилар. Расмларнинг 8 таси юқори баҳога сазовор бўлди. Жимжимадор нақшлари билан ажралиб турувчи «Юбилей», «Гуллаётган Тошкент», шунингдек «Тинчлик» ва «Етти гўзал» шулар жумласидандир.

Ғоят моҳирлик билан ясалган лаганлар, пиёлалар ва чойнаклар биринчи цехдан то охирги цехгача бўлган узундан-узун йўлни босиб ўтади. Цехларнинг ҳар бири ўзига хос муҳим аҳамиятга эга. Қолиплаш цехида буюм амалда дунёга келиб, ўз хусусиятларини эгаллайди. Бу ерда унга жўмрак ва дасталар ёпиштиришади. Шундан сўнг транспортёрлар оғзидан ўт сочиб турган печлар томон шошилиб йўл олади. Маҳсулотлар у ерда яхшилаб пиширилгандан сўнг тобланиб чиқади ва ўша заҳоти суюқ сирларга ботирилади. Кейин эса яна печ ичига солинади. Бу сафар туннель печи ичида қайта ишланади. Буюмлар унда бир кеча-кундуздан сал кўпроқ вақт сақлангач, улар қордек оппоқ, сип-силлиқ, анча латиф бўлиб, «озодликка» чиқади. Бироқ улар тўла-тўкис қиёфасини тасвирий цехдагина топади.

Мана, лаган ўртасида хотин-қизларнинг тасвири борган сари яққолроқ кўриняпти. Орадан кўп ўтмай кўз олдингизда гуллаётган бодом шохлари каби хушқад, гўзал аёллар қиёфаси пайдо бўлади.

Бу асарлар хотин-қизларнинг нозик ва бой қалби ифодасидир. Шулардан бири нафис, қадди-қомати келишган, қорачадан келган Дилфуза Тиллаевадир. У қил қаламни енгиллик билан қўлидаги пиёлага тегизиши билан оппоқ, пахта чаноғи гуллай бошлади.

Бригада бошлиғи Дилфуза ўз касбига муҳаббати, чуқур билими ва маҳорати билан бошқалардан ажралиб туради. Унинг дугоналари Карима Абдулхаева, Зайнура Субҳонқуловалар ҳам ундан қолишмайди... Цехда куч-қувватга тўлган, завқ-шавқли, фикрлари дарёдай жўш ураётган гўзаллик ижодкорлари жуда кўп.

— Завод рассомлари мендан хафа бўлишмасин, —дейди завод директори А. Иброҳимов. — Лекин, бизнинг қизларимиз профессионал рассомларнинг ишларини ҳам кўпинча тузатиб боришади. Расмлар ва нақшларга ўз бўёқлари ва штрихларини қўшишади. Эҳтимол, пиёлаларнинг ёқимли жаранглаши, уларнинг сиз билан гўё дилкаш дўстдек суҳбатлашаётгани шундандир.

Завод цехларида биз Ўзбекистонни гўё миниатюрада кўргандек бўламиз. Мана, халқ «оқ олтин» деб атайдиган оппоқ пахта чаноғи.

Ҳа, бу ерда яратилган гўзаллик — дўстликни мустаҳкамлашга хизмат қилади. Мазкур корхонанинг ўзи қардошлик туфайли дунёга келган. Уни қуришда кўпгина республикалардан, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлардан келган дўстлар иштирок этишди. Ўзбек йигит ва қизлари моҳир уста бўлиб етишишдан аввал Москва яқинидаги Дулевск заводида, Украинада, Кубанда стажировкадан ўтишди. Карлови Варида чиннисозлик санъатини ўргандилар.

«Оқ олтин» набори Лейпцигда ўтказилган халқаро ярмаркада олтин медалга сазовор бўлди. Кишини ҳайратга соладиган бошқа сервизни олайлик. Уни томоша қилар экансиз, кўз олдингизга кўмкўк тоғлар ортидан гўё чақнаётган қуёш чиқиб келаётгандек бўлади. Уни «Тонг» деб аташди. У ҳам Югославиянинг Загреб шаҳрида олтин медални қўлга киритди.

Учта янги хил маҳсулотлар: «Атир гул», «Ғунча» ва «Гулбарг» хушбўй, муаттар ҳид таратаётган боғни эслатади. Улар Ўзбекистон боғлари саховати ва мўл-кўллиги рамзидир.

Шундай пайтлар бўлганки, пиёла, чойнакни жуда қадрлайдиган Ўзбекистон чинни буюмларни узоқдан келтирарди. Энди эса республика усталари қўлидан чиққан буюмларни харид қилаётган шаҳарлар ва мамлакатлар географияси тобора кенгаймоқда. Харидорлар орасида Канада, Япония, Франция, Италия, Ҳиндистон, Чехословакия, Югославия ҳам бор. Чинни ишлаб чиқаришнинг классик анъаналарига эга бўлган бу мамлакатларда тошкентлик моҳир усталар санъатидан ҳайратланмоқдалар.

Й. МУҚИМОВ, А. ЧЕРНЯК, «Правда»нинг махсус мухбирлари. Тошкент шаҳри.

(«ПРАВДА», 4 март).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИДА

ОЛИМЛАР—БЕШ ЙИЛЛИККА

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг тематик павильонида очилган «Фан — ишлаб чиқаришга!» кўрик-кўргазмасида республиканинг олимлари халқ хўжалигининг турли соҳаларига қўшаётган ҳисса ҳақида мароқли ҳикоя қилинади. Кейинги йилларда Ўзбекистонда йирик илмий-техникавий потенциал вужудга келтирилди. Салкам 200 та илмий-тадқиқот муассасаси ва олий ўқув юртлари самарали ишлаб турибди. Уларда 36 мингдан кўпроқ илмий ходим, шу жумладан мингга яқин фан доктори ва 13 мингдан кўпроқ фан кандидати меҳнат қилмоқда.

Олимлар саноат ва қишлоқ хўжалиги ходимлари билан қалин ҳамкорликда катта назарий ва амалий аҳамиятга эга бўлган бир қанча ишларни бажардилар. Юксак унумли техника намуналари яратилди. Илғор технология жараёнлари ва агротехника усуллари ишлаб чиқилди. Бир қанча ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштиришга доир янги ечимлар топилди. Янги ғўза навлари яратилди, суғориш, ўсимликларни ҳимоя қилишнинг янги самарали методлари ишлаб чиқилди. Экономикани интенсив ривожлантириш эҳтиёжларидан келиб чиқадиган бошқа кўпгина вазифаларни ҳал этишда ҳам муайян муваффақиятларга эришилди.

Республикамиз олимлари ҳар йили қатор йирик илмий-тадқиқот ишларини амалга оширмоқда. Илмий ташкилотлар йилига иқтисодий самараси 600 миллион сўмликдан ошадиган 400 дан кўпроқ илмий-техникавий лойиҳаларни ишлаб чиқаришга тақдим этмоқдалар. Республикамизда фан ва техника ютуқларини халқ хўжалигига кенг жорий этиш негизида саноат, қурилиш, транспорт, алоқа, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча тармоқлари илдам суръат билан ривожланмоқда.

Илмий муассасаларнинг корхоналар ва хўжаликлар билан алоқалари тобора кенг кўламда мустаҳкамланмоқда, фан билан ишлаб чиқаришнинг ўзаро алоқаси ривожланмоқда. Бу эса меҳнат коллективларининг юксак социал-иқтисодий кўрсаткичларга эришувларига ёрдам бераётир.

Кўргазма экспонатлари республикада фан ва ишлаб чиқариш алоқаси қай даражада ривожланганлигини кўрсатади. Бу ерда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ядро физикаси институтига алоҳида ўрин ажратилган: кўпгина ўлчаш приборлари намойиш этиляпти. Шуниси диққатга сазоворки, бу маҳсулотларнинг кўпи ишлаб чиқаришга яқингинада жорий этилган. М. Т. Ўрозбоев номидаги механика ва иншоотларнинг сейсмик мустаҳкамлиги институтининг турли экспонатлари ҳам томошабинлар диққатини тортяпти.

Кейинги йилларда бизда кўплаб илмий проблемалар тадқиқ этилди. Пахтачилик билан шуғулланувчи олимлар халқ хўжалигига кўплаб самара келтирадиган янги навларни яратиш борасида катта ишларни амалга оширишяпти. Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институти (СоюзНИХИ)га кўргазма экспозицияларидан катта ўрин берилган. Институт коллективи ғўзанинг тезпишар, касалликларга чидамли навларини яратиш борасида муайян ишлар қиляпти. Бу ерда чигит экиш, ғўзага ишлов бериш ва бошқа жараёнларнинг замонавий агротехника қоидаларига асосланган кўплаб тавсиялар ишлаб чиқилди. Агрохимик усул билан туксизлантирилган чигит экиш методи шулар жумласидан бўлиб, бундай чигит тез ва сифатли униб чиқади. Уруғлик сарфи 4—5 марта камаяди. Чигит ерга аниқ миқдорда тушгани туфайли яганалашда қўл меҳнати тўрт баравар камаяди.

Г. С. Зайцев номли Бутуниттифоқ ғўза селекцияси ва уруғчилиги илмий-тадқиқот институти коллективи томонидан амалга оширилган ишлар диққатга сазовордир. Бу ерда бутун дунёда ўстирилаётган ғўза навлари тўпланган. Ҳозир институт коллекциясида 8250 га яқин ғўза нави бор. Институтда яратилган ва ушбу кўргазмага қўйилган ғўза навлари кўпчилик эътиборини тортяпти. «Қизил работ», «Чимбой-3010», «Тошкент-6», «Уйчи-2», «Тошкент-9», «Қарши-2», «Қарши-4», «Қарши-6» сингари ғўза навлари серҳосиллиги, толасининг сифатлилиги билан ажралиб туради.

Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланган мева навлари кўпчилик томошабинларга манзур бўляпти. Кейинги йилларда бу ерда мева ва узумнинг 30 дан ортиқ янги нави яратилди. Олманинг «Тошкент боровинкаси», нокнинг «Кузги қизил нашвати» сингари навлари серширалиги билан ажралиб туради. Илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида йилига 20 илмий ечим ниҳоясига етказилмоқда. Бу 12 миллион сўмлик иқтисодий самара бермоқда.

Кўргазма экспозициясига қўйилган бошқа экспонатлар ҳам томошабинларда яхши таассурот қолдирмоқда.

Ш. МИРҲАБИБОВ.

Суратда: юқори малакали таржимон-экскурсовод Эътибор Зокирова томошабинларни кўргазма экспонатлари билан таништирмоқда.

Ф. Шарафутдинов фотоси.

АХБОРОТ

БОБИР ЮБИЛЕЙИГА

АНДИЖОН. Хўжаобод районида Заҳириддин Бобир туғилган куннинг 500 йиллигига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Энгельс номли мактабда Бобир юбилейига бағишланган илмий конференция бўлиб ўтди. Андижон давлат педагогика институти, шаҳар халқ маорифи бўлими, район «Билим» жамияти томонидан ташкил этилган конференция кўпчиликда яхши таассурот қолдирди.

Р. ЖУМАНИЁЗОВА.

АХЛОҚ МАВЗУИДА

НАМАНГАН. Тартиб-интизомли бўлиш оилада, коллективда, ижтимоий-сиёсий ва маънавий-маданий фаолиятда катта аҳамиятга эга. Задарё район партия комитети меҳнаткашларнинг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини ошириш, коммунистик меҳнат ҳаракатини кучайтиришда ахлоқий тарбия масаласига алоҳида эътибор бермоқда. Янгича анъаналарни турмушга татбиқ этиш, тарбияга комплекс ёндашишга бағишланган кўргазмали семинарлар ўз самарасини бермоқда. Жумладан, район идеология ходимларининг илмий-амалий конференцияси ҳам ахлоқ ва тарбия мавзуига бағишланди. Конференцияда ахлоқий тарбия, янгича урф-одат ва маросимларни жорий этиш борасида тажриба алмашилди.

Т. РАҲИМОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг
Н. К. КРУПСКАЯ НОМЛИ ТОШКЕНТ ПЕДАГОГИКА БИЛИМ ЮРТИ
1983—84 ўқув йили учун
СИРТҚИ БЎЛИМГА
мактабгача тарбия муассасаларининг тарбиячилари ихтисоси бўйича
УҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МАШҒУЛОТЛАР — ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: ўрта маълумот тўғрисидаги ҳужжат, ариза, 3—4 см. катталикдаги 4 дона фотосурат, меҳнат дафтарчасидан нусха (ишлайдиганлар учун).

Аризалар 1 апрелдан 31 майгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари она тили ва адабиёти (иншо), СССР тарихи (оғзаки).

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, Муқимий кўчаси, 178-уй. Телефон 78-54-72.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 5/III да **Травиата**, 6/III да **Золушка** (12.00), **Пиковая дама** (19.30).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/III да **Қиёмат қарз**, 6/III да **Бой ила хизматчи**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 5/III да **Хотинимнинг эри**, 6/III да **Тўйдан олдин томоша**.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Аралаш ҳайвонлар группаси» аттракционининг гастроллари** (19.30).

Ўзбекистон ССР Социал-таъминот министрлиги Иттифоқ миқёсидаги шахсий пенсионер, 1921 йилдан буён КПСС аъзоси

Носир АЮПОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ядро физикаси институти коллективи физика-математика фанлари кандидати Б. Чориевга отаси

Абдихалил ҚОДИРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

5 МАРТ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Моҳир қўллар. 10.10 — Спортлото. 10.20 — Концерт. 10.50—Революция куйчиси. Бадиий фильм. 4-серия. 12.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.25 — Концерт. 16.50 — Ҳужжатли фильм. 17.35 — Подмосковье қишлоғининг бугуни ва эртанги куни. 18.05 — Фильм-концерт. 19.10 — Дунё воқеалари. 19.25 — Ўсмирлар ижоди. 19.55 — 8 Март — халқаро хотин-қизлар кунига бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт. Кўрсатув тугагач — Рус музейи, рус ҳайкалтарошлиги.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.45 — Физика. 10.05 — Илмий-оммабоп фильм. 10.15 — Рус тили. 11.15 — Н. К. Крупская. Ҳаёти саҳифалари. 11.35 ва 12.35 — М. А. Шолохов. Очилган қўриқ. 12.05 — Фан ва турмуш. 13.10 — Тарих. 13.40 — Табиатшунослик. 14.00 — Музика. 14.30 — Илмий-оммабоп фильм. 14.50 — Телевизион очерк. 15.35 — Спектаклда музика. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Дўстлик кубоги учун оғир атлетика бўйича халқаро мусобақалар. 19.30 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Концерт. Кўрсатув тугагач — Время. 22.05 — Тўйдан олдинги тўй саёҳати. Бадиий фильм. 23.10 — Теннис.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Табиатшунослик. 12.00 — Сўз кетидан сўз келар. 12.10 — Мультфильм. 12.30 — География. 13.00 — Замандас. 13.50 — Стюардесса. Бадиий фильм. 17.30 — Мультфильм. 17.40— Шоирлар — болаларга. 18.10 — Коммунистлар ҳақида ҳикоялар. 18.25 — Совет хотин-қизлари. Кинопрограмма. 19.25 — Ахборот. 19.55 — Москва 8 Март — халқаро хотин-қизлар кунига бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Ўзгалар бахти. Бадиий фильм.

17.50 — Душанба телевидениесининг программаси.

6 МАРТ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Концерт. 10.10 — Буратино кўргазмаси. 10.40 — Қишлоқ манзараси. 10.55 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.25 — Концерт. 11.50 — Ҳужжатли фильм. 12.20 — Концерт. 13.10 — Инсон. Ер. Коинот. 13.55 — Рус музейи, рус ҳайкалтарошлиги. 14.25 — Камалак. 15.00 — Дунё воқеалари. 15.15 — Фил ва арқонча. Бадиий фильм. 16.00 — Ҳайвонот оламида. 17.00 — Енгил атлетика бўйича Европа чемпионати. 17.40 — Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати. 18.10 — Цирк майдонида. 19.25 — Интизом ҳамма учун бир. 20.25 — Урушдан аввал. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Урушдан аввал. Бадиий фильм. 2-серия. 23.10 — Фильм-концерт. 00.15 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 9.30 — Шифобахш ўлка. 9.50 — Тўйдан олдинги тўй саёҳати. Бадиий фильм. 10.55 — Тонгги почта. 11.25 — Енгил атлетика бўйича Европа чемпионати. 11.55 — Латвия ССР халқ артисти Солвейг Рая куйлайди. 12.20 — Саламандра. Бадиий фильм. 13.25 — Қалбга яқин қўшиқлар. 14.10 — Ҳаётга йўлланма. 14.55 — Белоруссия телевидениесининг программаси. 15.55 — Таганрогда туғилган. 17.10 — СССР халқ артисти Н. Фадеечев билан учрашув. 18.10 — Ҳужжатли фильм. 19.15 — Халқаро обзор. 19.30 — Музикали киоск. 20.00 — Спидвей бўйича жаҳон чемпионати. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Здоровье. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. 23.15— Дўстлик кубоги учун оғир атлетика бўйича халқаро мусобақалар. 24.00 — Теннис.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Донишманднинг ёшлиги. 12.05 — Кино оламида. 13.05 — Чет эллик қиз. Бадиий фильм. 14.15 — Ўзбекистон спорти. 14.45 — Реклама. 18.05 — Фонарик. 18.35 —Мультипанорама. 19.20 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Футбол бўйича ўсмирлар халқаро турнири. Ўзбекистон — Польша. 20.30 — Ахборот. 20.50 —Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Кавказ асираси. Кинокомедия.

15.50 — Фрунзе телевидениесининг программаси.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Бир жуфт қўшиқ. 9.30 — Концерт. 10.15 — Гулшан. 11.30 — Таниш оҳанглар. 12.10 — Ўзбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 17.00 — Ёшлар учун музикали соат. 18.15 — Куйлар. 18.30 — Эстрада концерти. 19.25 — Ёшлик. 19.55 — Москва. 8 Март — Халқаро хотин-қизлар кунига бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт. 24.00 — Хайрли тун.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС
700000, Тошкент-П, Ленин кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

Р. 02829. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Б. — 53. 10